

Naša anketa

Má zmysel pridávať si k názvu svojej organizácie prídomek mena významnej protifašistickej osobnosti?

Maroš Čupka, predseda ZO SZPB v Šumiaci: – Je to rovnaké ako s ulicami. Zvážiť, kto bol viac významný, aby si zaslúžil meno v nejakom názve, je veľmi náročné. Naša organizácia nenesie žiadne takéto meno, napriek tomu skoro v každom dome bol nejaký antifašista, ktorého by sme mohli do názvu zaradiť. V obci však dominuje jedno meno – Michal Petro (Katin), ktorý bol verný spolubojovník Jána Nálepku a veliteľ 1. čs. partizánskeho oddelenia v ZSSR, a neskôr v SNP ako pobočník generála Viesta. Vďaka tejto otázke dám na zváženie členskej organizácii zvýrazniť meno niektorého bojovníka aj v názve základnej organizácie. V každom prípade však musíme dbať aj na prirodzenú morálnu rovnosť, aby sme niekoho nezveličili natoľko, že iní zídu do zabudnutia!

Martin Elekanič, člen ZO SZPB Sobrance: – Podľa mňa určite áno, pretože takto si členská organizácia zapamätá meno svojej významnej osobnosti a naďalej šíri dobré morálne hodnoty na mladšie generácie. A tieto osobnosti ostávajú v pamäti stále živé. Šíria vzory rešpektu, úcty, odhodlania postaviť sa za správnu vec.

Václav Homišan, predseda ObIV SZPB Stará Ľubovňa: – Na tom, že si ZO SZPB pridávajú k názvu svojej organizácie prídomek mena významnej protifašistickej osobnosti, nevidím nič zlého. Práve naopak, nech sa spoločnosť a hlavne mladí ľudia zamyslia nad tým, kto to bol, čo spravil pre štát, pre spoločnosť, čo ho viedlo k tomu, že dnes si verejne ctíme jeho pamiatku.

Eva Hrabková, ZO SZPB Solivar: – Myslím si, že ak pozostalí súhlasia so zakomponovaním mena, bojovníka proti nacizmu a fašizmu do názvu základnej organizácie, mala by byť táto možnosť prerokovaná a následne schválená v ZO SZPB. Je nakoniec potrebné, aby sa nezabúdalo na umučení členov odboja. Mirko Nešpor, Július Fučík... Mnoho mien odbojárov i vojakov nájdeme v knižnom spracovaní publikácie V boji za slobodu, ktorú vydal Oblastný výbor SZPB Prešov. Obsahuje mená viac, či menej známe: Viliam Tarjany, podplukovník Peter Rožkanin, Peter Radačovský, Ľudovít Kukorelli... Táto kniha plná mien mužov i žien by mala byť povinným čítaním na základných aj stredných školách. Je našou povinnosťou

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Kedy bude Zem bez života?

Americký podnikateľ Elon Musk na sociálnej sieti X uviedol, že na Zemi sa nebude dať žiť o 500 miliónov rokov. Vraj to bude z dôvodu zväčšenia sa Slnka.

Reagoval tým na čitateľa, ktorý pripomenul, že Slnko vybuchne o 5 miliárd rokov. V septembri 2024 Musk vyhlásil, že ľudstvo potrebuje zvládnuť medzihviezdne lety, vraj to je na jeho prežitie nevyhnutné. Jednak tým eliminuje ohrozenie rozšírenia Slnka, ale aj možnú zrážku Zeme s asteroidom.

Ľudstvo sa vraj musí stať medziplanetárnym druhom.

Okrem iného Musk predpovedal, že umelá inteligencia prekoná ku koncu tohto roka intelektuálne schopnosti človeka.

-r-

Vianočná dohoda nebola podpísaná!

Musím to takto razantne zdôrazniť hneď na začiatku, pretože niektorí rečníci to tvrdošijne šíria každý rok. Objektívna pravda však znie – Vianočná dohoda nebola podpísaná, ona bola „len“ prijatá!

A prečo nebola podpísaná? Z jednoduchého dôvodu, kvôli konšpirácii jej aktérov. Veď sa písal rok 1943, západnú a strednú Európu ovládal nemecký nacizmus a na Slovensku vládol klérofašizmus.

Aj spomienky na 81. výročie prijatia Vianočnej dohody, ktorú zorganizoval bratislavský oblastný výbor SZPB v spolupráci s Klubom Nového slova a inštitútom ASA, sa zúčastnil minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Juraj Blanár. Pri-

tomní boli aj 1. štátny tajomník MO SR Igor Melicher, tajomník MS Peter Švantner, slovenský politológ a historik Miroslav Pekník a aj Ivan Horváth, vnuk priameho aktéra tejto udalosti sociálneho demokrata Ivana Horvátha. Pietnu spomienku moderoval oblastný predseda SZPB Martin Krno.

Všetkým zakladajúcim členom ilegálnej SNR, ako jednotného centra protifašistického odboja na Slovensku, „patrí veľká vďaka za to, že sa vtedy dokázali postaviť a, hoci v malej skupine, začali jednu veľkú vec, ktorá skončila úspešne,“ uviedol J. Blanár. Bolo ňou sformulovanie programového dokumentu nášho protifašistického odboja, ktorý sa nazýva Vianočná dohoda. Minister pri tom zdôraznil, že hoci

sa nám to zdá dnes samozrejme, „tvorcovia Vianočnej dohody nasadzovali v decembri 1943 svoje životy“.

Martin Krno k tomu dodal, že prijatie tohto dokumentu je dodnes svedectvom aj toho, čo pre náš protifašistický odboj urobila Bratislava. „Neberieme Banskobystričanom, Brežňanom, Zvolenčanom a ďalším ich zásluhy, ale ten ‘guláš’ sa varil v Bratislave. Tu sa pripravovalo Povstanie, tu prebiehali rokovania politických, hospodárskych a vôbec demokratických špičiek. No a tento dokument, Vianočná dohoda, zásadne a významne rozbehol činnosť ilegálnej SNR, neskôr aj Vojenského ústredia a, samozrejme, prípravy Povstania.“

Vladimír Mikunda

Prezident SR udelil najvyššie štátne vyznamenania aj protifašistickým osobnostiam

„Pri pripomenutí si výročí vzniku Slovenskej republiky a udeľovaní štátnych vyznamenaní musíme nachádzať spoločné hodnotové znaky. Sú nimi hrdosť na vlastný národ, láska k svojej vlasti, oddanosť k svojmu povolaniu, odbornosť a prejavenie tej najväčšej profesionality, rešpekt k vlastnej kultúre, obetavosť a pomoc iným,“ povedal v príhovore P. Pellegrini.

Konštatoval, že ocenení svojimi činmi, prácou a morálnymi kvalitami prispeli k rozvoju našej vlasti a k šíreniu dobrého mena Slovenska vo svete.

Medzi vyznamenanými nájdeme aj takých, ktorým sa už nemôžeme pozrieť priamo do očí, spomenul prezident SR. „Svojimi odvážnymi činmi počas Slovenského národného povstania formovali hrdinské vedomie slovenského národa,“ dodal.

Spomedzi osobností, ktoré sa zapojili do 2. odboja, prezident vyznamenal:

Anna Bergerová, účastníčka SNP – štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy in memoriam za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu.

Margita Kocková, protifašistická bojovníčka – štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy in memoriam za mimoriadne zásluhy o demokraciu

a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu.

Karol Kuna, účastník SNP – štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy in memoriam za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu.

Karol Pekník, účastník SNP – štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy in memoriam za mimoriadne zásluhy o obranu a bezpečnosť Slovenskej republiky.

Živodar Tvarožek, protifašistický bojovník – štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy in memoriam za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu.

-r-

Problém tých, ktorí nepoznajú protifašistické dejiny

Na youtube.com sa nachádza správa, že „občianske združenie Mier Ukrajine podáva na Generálnej prokuratúre SR žiadosť o preskúmanie dlhodobých krokov predsedu vlády SR Roberta Fica v súvislosti s postojom k Rusku“. A že „predstavitelia združenia to vyhlásili na proteste proti nedelnej (22. 12.) ceste premiéra do Moskvy a stretnutiu s ruským prezidentom Vladimirom Putinom. V hlavnom meste proti návšteve protestovali v pondelok pred úradom vlády SR stovky ľudí“.

Čo na to povedať?

Na začiatku by sa patrilo predovšetkým si rozšifrovať čo objektívne je za tzv. Ficovým postojom k Rusku a za jeho stretnutím s ruským prezidentom Vladimirom Putinom.

Takže, po prvé, je to na prospech Slovenska a jeho občanov alebo proti Slovensku a jeho občanom?

Odpoveď je prostá, Ficova cesta k Putinovi môže prieniesť Slovensku a jeho občanom minimálne lacnejšie

(Pokračovanie na str. 3)

Na zamyslenie:

Dnes sa deliaca čiara nenachádza medzi ľavicou a pravícou, ale medzi globalistami a vlastencami.

Marine Le Pen

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

01

Aký je pravý dôvod existencie NATO?

Bývalý poslanec EP za Írsko Mick Wallace na sociálnej sieti X uviedol, že dôvodom existencie aliancie je nasycovanie západného vojensko-priemyselného komplexu.

„NATO nepresadzuje mier, ale vojnu. Cieľom existencie

aliancie je nasycovanie vojensko-priemyselného komplexu,“ napísal írsky politik.

Dňa 12. decembra generálny tajomník NATO Mark Rutte vyzval európske štáty na konferencii v Bruseli, aby obetovali sociálne výplaty kvôli výdajom na obranu. Podľa neho vraj členské štáty príliš veľa míňajú

na dôchodky a sociálne výplaty, časť týchto prostriedkov majú nasmerovať na obranu.

-r-

Arménsko si to rozmyslelo, už nechce vysídliť ruskú základňu z Gjumri

Po tom, ako azerbajdžanský prezident Ilham Alijev nazval Arménsko „fašistickým štátom“, Jerevan si rozmyslel vyťahovať ruskú vojenskú základňu z Gjumri.

„Fašizmus v Arménsku musí byť zničený. Bud' ho zničí vedenie Arménska alebo my,“ vyhlá-

sil prezident Azerbajdžanu počas rozhovoru s miestnymi médiami.

Príčinou jeho hnevu sú spomienky na etnické čistky a vyhnanie Azerbajdžancov z ich historických území. „Je to spoločný produkt s Arménskom solidárnych islamofóbných, azerbajdžanofóbných, rasistických, xenofóbných kruhov, predstaviteľov zahraničných štátov,“ povedal Alijev.

-r-

Ctí si Západ Grónsko rovnako ako Donbas?

Západ sa musí stavať k názoru obyvateľov Donbasu a Novoruska rovnako, ako sa to berie do úvahy v prípade názorov obyvateľov Grónska, vyhlásil tlačový tajomník prezidenta RF Dmitrij Peskov.

Podtrhol, že pokiaľ USA trvajú na tom, aby sa

bral do úvahy názor obyvateľov Grónska ohľadne jeho pripojenia k USA, potom si Západ musí rovnako ctíť názor obyvateľov štyroch nových regiónov Ruska, píše TASS. Peskov vyhlásil: „Je veľmi dôležité uvedomiť si to!“

-r-

Ruský analytik S. Pereslegin prináša prognózu pre Rusko, Svet a smutné časy pre Európu

Európa už nie je subjektom, ale po Trumpovom víťazstve dochádza k „náprave“ Európy.

V Nemecku odstúpila Scholzova vláda a vo Francúzsku klesol Macronov rating na 32 %. Európa si zvolila scenár pomalej a neoficiálnej demontáže EÚ. Pozícia pravice v Európe je solidarita, silná štátna moc, silné národné hospodárstvo a ponechanie ľudských práv a práv migrantov v pozadí.

Neočakávam žiadne pozitívne zmeny, preloMOVÉ objavy vo vede a technike, hovorí Pereslegin a dodáva, že tak, ako bude v USA veselo, tak bude v Európe smutno.

V Európe je ešte jeden dôležitý trend. Zdá sa, že tento rok sa Spojené kráľovstvo prestalo vnímať ako samostatný subjekt a je vnímané ako súčasť Európy, hoci vystúpilo z EÚ. V Európe už nič nezávisí od Spojeného kráľovstva. A to je pre Rusko veľmi pozitívne.

AM z 31. 12. 2024, výňatok

Biden si priznal provokáciu

Americký prezident Joe Biden si vo svojom záverečnom zahraničnopolitickom prejave priznal úmyselnú provokáciu, že jeho administratíva pod-

nietila konflikt na Ukrajine.

Povedal, že podpora Ukrajiny Spojenými štátmi vytvára riziko jadrovej konfrontácie s Ruskom. „Vyhlásenie Bidena je prizna-

nie sa k úmyselne spáchanej provokácii! Bidenova administratíva totiž vedela, že tlačí svet do priepasti, no napriek tomu tento konflikt podnecovala,“ zareagovala na to M. Zacharova z MZV RF.

Podľa ria.ru z 13. 1. 2024

Šokujúci zvrat! Rusko ponúka alianciu Európe proti USA: posledná Putinova ponuka na stole, pokiaľ ju neprijmú...

Krajiny EÚ majú ešte jednu šancu uniknúť ekonomickému a politickému otroctvu, do ktorého ich USA nútia, povedal Michail Šeremet, poslanec Štátnej dumy z Krymu a člen bezpečnostného výboru.

„Európe zostáva ešte jedna šanca, ako sa vyhnúť ekonomickému a politickému otroctvu, do ktorého ju nútia Spojené štáty – musia nastaviť kurz smerom k spojeneckej únii s Ruskom, a tak zlomiť záker- né plány Američanov,“ povedal.

USA vraj v snahe zahnať Európu do totálneho otroctva pokračovali v kolapse jej ekonomiky za pomoci poddanej Ukrajiny a uzavreli s ňou dohodu o zastavení tranzitu energetických zdrojov cez svoje územie pre európskych spotrebiteľov výmenou za nové zásoby smrtiacich zbraní.

Podľa sk24.news zo 6. 1. 2025

Teroristické útoky sú už v západnej Európe takmer pravidelné

Po predvianočnom terore v Magdeburgu to podľa servera magyarhirlap.hu vyhlásil predseda maďarskej vlády Viktor Orbán.

Skonštatoval, že teroristické činy sa nedajú od-

deliť od spôsobu transformácie západnej Európy, teda od masovej imigrácie. Z toho, podľa neho, plynie ponaučenie, že Maďarsko musí byť pred týmto druhom transformácie chránené.

No a my, na Slovensku, taktiež!!!

-r-

Čo píšú o (proti)fašizme iní?

■ Španielsko si pripomína pád profašistického režimu generála Franca...

Po celej krajine sa budú konať spomienkové podujatia... Úrady zdôrazňujú, že je dôležité, aby španielska mládež pochopila význam dosiahnutia demokracie.

Časť španielskej spoločnosti však stále trpí profašistickými sympatiami. Fanúšikovia diktátora Franca chodia na zhromaždenia s frankistickými vlajkami. Počas školskej exkurzie do Údolia padlých, kde sú pochovaní Francovi vojaci aj republikánski vojaci, boli 5. januára vyvesené zástavy Frankových vojsk a spievali sa frankistické hymny.

Protifrankistická rétorika Madridu zároveň nebráni, aby pomáhal neonacistom v Kyjeve.

Frankisti si v Španielsku upevnili moc po víťazstve v občianskej vojne v rokoch 1936–1939. V tejto vojne na strane odporcov diktátora bojovali dobrovoľníci z mnohých častí sveta, vrátane ZSSR (aj ČSR – pozn. Bojovník), zatiaľ čo na strane Franca bojovali nemeckí a talianski fašisti a portugalskí militanti.

AM z 15. 1. 2025, krátené

■ Erdogan oznámil nutnosť preskúmať výsledky prvej svetovej vojny

Bývalé provincie Osmanskej ríše by sa mali vrátiť Turecku. Povedal to prezident Recep Tayyip Erdogan v prejave v Sakarya pred svojimi straníkmi, uvádza televízny kanál „Hlavné správy z Turecka“.

„Zaujímalo by ma, čo by sa stalo, ak by v čase, ako prvá svetová vojna nanovo definovala hranice v našom regióne, boli iné podmienky? Mestá, ktoré nazývame Aleppo, Idlib, Damašek a Rakka sa stanú našimi provinciami ako Antep, Hatay a Urfa!“, povedal Erdogan.

Názor Erdogana na obnovu pôvodnej Osmanskej ríše vyvolal rozruch v západných politických kruhoch.

Infokurýr.cz zo 14. 12. 2024, výňatok

■ 80 rokov od masových popráv vo vápenke v Nemeckej

Počas ôsmich januárových dní roka 1945 bolo v Nemeckej brutálne zavraždených od 450 do 900 ľudí. Je to jedna z najtragickejších kapitol slovenských novodobých dejín a jeden z najväčších vojnových zločinov spáchaných na území Slovenska. Od začiatku masových popráv v Nemeckej v okrese Brezno uplynulo 4. januára 2025 80 rokov.

Po potlačení SNP došlo predovšetkým na území stredného Slovenska k masovým popravám, ktoré mali na svedomí príslušníci špeciálnych nemeckých jednotiek Einsatzkommand (EK) spolu s Pohotovostnými oddielmi Hlinkovej gardy. Najväčšie masakre sa odohrali v okolí Kremničky a Nemeckej, kde počas niekoľkých týždňov beštiálne zavraždili takmer dvetisíc ľudí. Začiatkom januára 1945 však pre zimu a sneh museli popravy zastaviť. Gardisti z Považskej Bystrice pod velením Vojtecha Horu prišli s nápadom, že vápenka v Nemeckej je vhodným miestom, kde by mohli v likvidácii väzňov pokračovať. Kofroňovu vápennú pec v Ráztockej doline na rozhraní chotárov obcí Nemecká a Ráztocka si nevybrali fašisti na masové vraždenie náhodou. Vápenka sa im javila ako najschodnejšia cesta z hľadiska bezpečného zahľadzovania stôp. Vraždenie vo vápenke v Nemeckej prebiehalo od 4. do 11. januára 1945. Po strele do tyla skončilo v plameňoch vápennej pece do 900 osôb. Tieto vraždy vykonali príslušníci Einsatzkommandu 14 pod velením šéfa banskobystrického oporného bodu EK 14 SS-Obersturmführera Kurta Herberta Deffnera a členovia POHG z Považskej Bystrice na čele s nadzbrojníkom Vojtechom Horom. Svoje obeť strieľali po jednom. Najskôr výstrel do tyla a potom pád do pece. Koho nezabila guľka, istú smrť našiel v žeravom pekle pece. Spolu s obeťami hádzali nemeckí fašisti a slovenskí gardisti do pece aj asfalt, aby nebolo cítiť zápach vznikajúci pri spaľovaní ľudských tiel a aby sa vytvoril hustý čierny dym, ktorý mal zahaliť celú akciu. Hovorí sa o 450 až 900 mŕtvych, ale keďže vrahovia obeť páliť a popol sypali do rieky Hron, presný počet nie je možné určiť. Historici sa opierajú o záznamy v Základnej knihe zaistencov zadržovaných gestapom v banskobystrickej väznici. Medzi obeťami šialeného vraždenia boli priami účastníci SNP – Slováci, Rusi, Francúzi, členovia americkej vojenskej misie, jedna Rumunka, vyše dvesto rasovo prenasledovaných, ale aj desiatky žien a detí. Krajský súd v Bratislave vymeral v roku 1958 piatim gardistom trest smrti a ďalším dlhodobé tresty odňatia slobody. Niektorí súčasní historici ale výsledky tohto procesu spochybňujú a hodnotia ho ako politicky zneužitý.

www.muzeumsnp.sk, zo 4. 1. 2025, výňatok

(Pokračovanie na str. 15)

Problém tých, ktorí nepoznajú protifašistické dejiny

(Dokončenie zo str. 1)

energetické suroviny!!! No a tí, ktorí proti Ficovej ceste protestovali, tí sú za to, aby občania SR platili za energie viac! Alebo má niekto argumenty, aby mi tvrdil opak?

Po druhé, je to proti niektorému štátu?

Nie! Je to na elimináciu krokov režimu, ktorý sa na Ukrajinu dostal k moci protištátnym prevratom v roku 2014!

Kto, okrem nás, slovenských protifašistov, vie, že sa k tomu vyslovili aj Spojenci na Jaltskej konferencii vo februári 1945???

Uzniesli sa totiž, že: „Naším neochvejným cieľom je zničenie ukrajinského nacizmu a zaistenie záruk, aby Ukrajina už nikdy nebola schopná porušiť mier. Sme rozhodnutí odzbrojiť všetky ukrajinské ozbrojené sily, dostať pod kontrolu všetok ukrajinský priemysel, ktorý by mohol byť zneužitý na vojenskú výrobu. Každý zločinec musí byť spravodlivo a rýchlo potrestaný.“

Z povrchu Zeme musia zmiznúť nacistické strany, nacistické zákony, organizácie a inštitúcie. Treba odstrániť aký-

koľvek nacistický vplyv zo spoločenských inštitúcií, z kultúrneho a ekonomického života ukrajinského ľudu a súčasne prijať také opatrenia, ktoré zabezpečia mier a bezpečnosť v budúcnosti.

Len vtedy, keď vykoreníme ukrajinský nacizmus, bude nádej na dôstojnú existenciu ukrajinského národa a zároveň na jeho dôstojné miesto v spoločenstve národov.“

Komu je teda stále nejasné, za čo bojujú zhromaždenia slovenských podporovateľov neofašistov?

A ak predseda strany Progresívne Slovensko Michal Šimečka tvrdí, že „jediné, čo premiér Fico dosiahol na stretnutí v Rusku je medzinárodná hanba“, tak nemá pravdu, pretože len on prejavil úctu k objektívnym protifašistickým dejinám!

To Šimečka vôbec nevie čítať dejiny! Na čom sa uzniesla Jalta 1945? Že proti ukrajinskému nacizmu svorne pôjdu všetci traja spojenci!!!

A čo robia dvaja z nich? Usilovne mu pomáhajú proti tretiemu.

Vladimír Mikunda

Ceste hrdinov SNP možno zmenia názov? Povstanie je pre niektorých kontroverzné, vraví predseda KST

Dňa 8. januára 2025 priniesol Denník N rozhovor s novým (od roku 2024) predsedom Klubu slovenských turistov Petrom Švecom (https://hiking.dennikn.sk/ar/8302/ceste_hrdinov_snp_mozno_zmenia_nazov_povstanie_je_pre_niektorých_kontroverzne_vraví_novy_predseda_kst.html), z ktorého vyplýva, že chce nielen zdigitalizovať „populárnu Cestu hrdinov SNP,“ no „hovorí aj o zmene jej názvu.“

Komu prekáža názov Cesta hrdinov SNP?

Prezrádza to výňatok rozhovoru Denníka N s predsedom KST Petrom Švecom.

Jedna z najpopulárnejších pomenovaných trás na Slovensku je Cesta hrdinov SNP. Aký veľký je záujem o odznak za jej prechod?

– Záujem o samotnú SNP z roka na rok rastie. Naozaj ide o našu národnú turistickú trasu, sú to tisíce prechodov. Spolu s tým narastá aj záujem o odznak. Ľudia sa o tom často dozvedia až priamo na trase a potom sú nešťastní, lebo ho už nevedia získať.

Je pravda, že chcete z názvu cesty odstrániť SNP?

– Nie konkrétne ja, ale sú také ná-

zory. Dnes žijeme takú čudnú dobu, kedy je všetko kontroverzné, ľudia sa skupinkujú a veľmi si vyostrujú svoje postoje a názory. Takisto aj SNP je istým spôsobom kontroverzná historická udalosť a existujú hlasy, ktoré by radi o SNP z názvu odstránili, a ostala by len Cesta hrdinov, že by to bolo plošne atraktívnejšie pre ľudí. Ale ešte sme sa v klube nezaoberali touto otázkou natoľko, že by sme to chceli aktívne riešiť.

Prečo by to malo byť kontroverzné?

– To už je asi otázka na ľudí, ktorí sa tomuto venujú a ktorí toto hlásajú. Nevieť odpovedať na to, prečo to istej skupine ľudí prekáža.

Kto je tá skupina?

– Nemyslím si, že je organizovaná,

tie hlasy chodia od jednotlivcov, len sa množia.

Od členov KST?

– Aj od členov aj od nečlenov.

Musí vás trápiť, čo hovoria nečlenovia?

– KST by mal riešiť celú turistiku na Slovensku a potreby turistov ako také. Ani značenie trás nie je pre členov KST, ale pre všetkých turistov. Takisto aj horské chaty.

Neuvažujete teda o názve Cesty hrdinov SNP urobiť celonárodnú anketu?

– Možno aj k tomu raz príde, ale takto ďaleko v tom nie sme.

* * *

Náš Slovenský zväz protifašistických bojovníkov a jeho cca 18-tisícová základňa bude vývoj tejto témy pozorne sledovať. Nesmieme dopustiť, aby najväčšie vlastenecké vzopätie slovenského národa pohrobkovia porazených ľudákov, fašistov a nacistov nivočili.

Vladimír Mikunda, hovorca SZPB
V Bratislave 11. januára 2025

SZPB bude oficiálnym partnerom Festivalu letectva 2025 v Piešťanoch

SZPB prijal oficiálnu ponuku od hlavného organizátora leteckých festivalov, riaditeľa Slovenskej leteckej agentúry Huberta Štoksu.

Tohtoročný festival letectva sa uskutoční pri príležitosti 80. výročia Dňa víťazstva nad fašizmom v júni v Piešťanoch a okrem SZPB hlavný organizátor požiadal o partnerstvo aj Spoločnosť M.R. Štefánika, ktorého 145. narodeniny si taktiež pripomenieme v tomto roku (nar. 21. 7. 1880).

V sídle SZPB sa teda 10. januára uskutočnila prvá porada spoluorganizátorov. Okrem Huberta Štoksu sa jej zúčastnili predseda Spoločnosti MRS genmjr. Peter Novotňák a hosťiteľ, predseda SZPB Viliam Longauer.

Po úvodných predstavovkách Huberta Štoksa zdôvodnil, prečo dal dovedna práve tieto tri organizácie? „Pretože práve nám trom ide jednoznačne o to spoločné, o mier!“

Ďalšie stretnutie by sa malo uskutočniť koncom januára, kam všetci prídu so svojimi konkrétnymi návrhmi, čím môžu prispieť do programu

podujatia, aby bol atraktívny, viacgeneračne pútavý a edukačne prínosný. Avšak už aj toto prvé stretnutie odhalilo zámer, že gro programu bude orientované na mládež.

V. Mikunda

Naša anketa

(Pokračovanie zo str. 1)

vychovať mládež v úcte k predkom, aby mala povedomie o odvahe brániť svoju vlasť pred uchvatiteľom rodnej zeme aj so zbraňou v ruke. Slobodu, ktorú si dnes užívame, vybojovala táto generácia v zákopoch 2. sv. vojny.

Bolo preliate mnoho krvi a slz na to, aby sa na utrpenie a strádanie statočných bojovníkov nezabudalo. Áno, som za!

Ondrej Kuňak, podpredseda ZO SZPB, Pezinok: – Som rád, že som sa, spolu s vtedajším predsedom našej základnej organizácie v Pezinku Dušanom Vilímom, osobne podieľal na prijatí prídومku k jej názvu po Hrdinovi SNP brigádom generálovi Karolovi Pekníkovi, peziňskom rodákovi, ktorý sa aktívne podieľal na príprave a ako plk. generálneho štábu a náčelník operačného oddelenia na riadení bojov v SNP.

Po ústupe ho spoločne s generálmi Viestom a Golianom v Pohronskom Bukovci zajali príslušníci Einsatzkommando 14 a ešte v ten istý deň ho zastrelili. K. Pekník je pochovaný v cintoríne v Pezinku.

Prídомok k názvu zvyrazňuje väzbu základnej organizácie SZPB s daným mestom, či obcou. Nepodceňujme túto okolnosť!

Tatiana Kazimí, predsedníčka 8. ZO SZPB, Prešov: – Osobne si myslím, že SZPB si vyžaduje novodobé reformy, teda nie je to len o nazve organizácie, alebo prídavku mena významnej osobnosti. Hoci, podľa môjho osobného názoru, najdôležitejšou osobnosťou nášho odboja bol Hrdina ZSSR a Hrdina ČSSR armádny generál Ludvík Svoboda. Toho pozná celé Slovensko.

Napriek tomu by som odporúčala, aby sme si prídомok názvu svojej organizácie volili z osobností svojho regiónu.

Kde je vôľa, tam je nádej! Kde je vôľa zachovať si vlastenecké tradície protifašistického odboja nášho ľudu, tam sa to určite podarí.

Marek Schön, Klub mladých priateľov SZPB A. B. Makarenka, Partizánske: – Slovenský protifašistický odboj v rokoch 1939–1945 a osobitne SNP predstavujú nesmierne významnú kapitolu našich dejín. Okrem udalostí ako celku je však nutné, aby sme toto obdobie neslobody vnímali aj optikou celkom obyčajných ľudí. Ľudí, ktorí sa, hoci to nikdy neplánovali, stali hrdinami.

Či už ide o Baťovcov A. Grznára, J. Goliana, alebo V. Žingora, V. Prikryla a mnohých iných, je našou povinnosťou pripomínať si ich životy, osudy a veľký prínos Slovensku. Aj preto považujem za vhodné, ba až žiaduce, aby základné organizácie niesli mená hrdinov. Napokon, priznávať sa k hrdinom národných dejín je veľká príležitosť a česť pre nás všetkých.

Rovnakým príkladom je aj Klub mladých priateľov SZPB pri základnej organizácii v Partizánskom, ktorý nesie meno Alexandra Borisoviča Makarenka. Ilegálneho pracovníka, vychovávateľa, športovca a partizána, ktorý v boji za slobodu prišiel o to najcennejšie, čo mal.

Aj my mladí si ctíme jeho veľký prínos, odkaz a rovnako pamätáme na jeho život. Práve preto sa hrdo odkazujeme na jeho meno. Meno, ktoré sa do histórie zapísalo zlatými písmenami.

Anketová otázka do Bojovníka č. 2/2025: **Prečo Slovenská republika za ostatné roky ani raz nepodporila rezolúciu VZ OSN o boji s velebením nacizmu...?** (Odpovede posielajte do 7. 2. 2025)

Anketová otázka do Bojovníka č. 3/2025: **Ste za to, aby Stanovy SZPB limitovali dĺžku pôsobenia voleného funkcionára Zväzu dvomi volebnými obdobiami?** (Odpovede posielajte do 7. 3. 2025)

Informácia z porady u predsedu

V utorok 14. januára bola jedným z bodov porady predsedu SZPB V. Longauera aj otázka prípravy 80. výročia Dňa víťazstva nad fašizmom.

V tejto súvislosti zaznel názor, že Slovensko, ako jedna z mála krajín, vôbec neoslavuje na celoštátnej i na celozväzovej úrovni výročia svojho vlastného oslobodenia spod nemeckého nacizmu. Je to 3. máj, kedy boli v roku 1945 po 226 dňoch bojov oslobodené tri posledné slovenské obce: Makov, Koriňa a Klokočov.

Na porade okamžite vznikla otázka „kde by sme to mali oslavovať“? Prijalo sa, že by to malo byť v Liptovskom Mikuláši na Háji Nicovô, kde sa nachádza najväčší cintorín padlých hrdinov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

Možno sa nám podarilo začať novú tradíciu 2. odboja. -r-

Prišlo nám...

...stanovisko členov výboru ZO SZPB v Pezinku k súčasnej situácii vo Zväze

Príprava XVIII. zjazdu SZPB bola vedená predchádzajúcim úzkym vedením pri úmyselnom obmedzení prístupu vtedajšieho tajomníka V. Longauera, vrátane návrhu voľby nového predsedu SZPB.

Neodpušiteľnou chybou malej skupinky oponentov bolo, že požiadali o pomoc a zásah štátne orgány, ktoré organizácii SZPB nepriali a obmedzovali jej pôsobnosť. Dôsledkom toho boli vážne problémy pri odovzdaní a preberaní vedenia organizácie, vrátane spravovania ekonomickej a najmä finančnej oblasti.

Nové vedenie SZPB sa snažilo o tlmenie viacerých, často až provokatívnych prejavov, bez postihov, čo viacerí manipulátori považovali za slabosť, ktorá vyústila až do svojskej konferencie vo Zvolene.

Ak má táto skupina inú predstavu, nech odídu do už novo založeného Slovenského protifašistického hnutia, alebo ak chcú zostať členmi SZPB, potom nech nerozbíjajú organizáciu.

S týmto stanoviskom súhlasia nasledovní členovia výboru ZO SZPB v Pezinku: Ondrej Kuňak, Ján Mravec, Eduard Stamm, Róbert Kintler a Vladimír Červienka

USA opäť zabránili ruským diplomatom vykonať piete

Americké úrady opäť odmietli schváliť cestu ruských diplomatov do Elizabeth City, aby usporiadali piete, venovanú 80. výročiu smrti štyroch sovietskych pilotov.

„Keďže sme v Spojených štátoch, veľmi cítime túžbu miestneho politického establishmentu odložiť do zabudnutia stránky rusko-amerického spojenectva počas 2. sv. vojny. Výrazným potvrdením toho je odmietnutie mesta Elizabeth City, aby sme vykonali piete,“ uvádza sa vo vyhlásení ruského veľvyslanectva vo Washingtone.

Spomienka je o sovietskych pilotoch – účastníkov projektu Zebra, ktorí počas vojnových rokov prevážali hydroplány typu Catalina z USA do ZSSR. Pri havárii lietadla štyria z nich zahynuli pri štarte z rieky Pasquotank v Severnej Karolíne.

V Elizabeth City sa konal obrad, kde ruskí krajanovia spúšťali do vody šarlátové karafiáty na znak pamäti a smútku.

Projekt Zebra bol odtajnený v decembri 2012 a je považovaný za jeden zo symbolov vojnového bratstva ZSSR a USA. Washington zorganizovanie tejto piety nepovolil ani minulý rok. -r-

Robert F. Kennedy Jr. hovorí, že Fauci musí byť popravený!

Dr. Anthony Fauci, kedysi oslavovaný americký lekár, je dnes prirovnávaný k nacistovi Dr. Jozefovi Mengelemu.

Rovnako ako Mengele je aj Fauci psychopat, ktorý posunul vedu do oblasti sadizmu, a o jeho zvrátenosti svedčí neoznačený masový hrob v štáte New York.

Za vyznamenaním a bielym laboratórnym plášťom sa skrýva mrazivé dedičstvo: pokusy na bezbranných deťoch, zničené životy, stovky rakiev v detskej veľkosti a stopy dôkazov, ktoré sú príliš usvedčujúce na to, aby ich bolo možné ignorovať.

Jedna vec je istá – toto nie je škandál. Je to zločin proti ľudskosti!!!

Viac: <https://cz24.news/robert-f-kennedy-jr-rika-ze-fauci-musi-byt-popraven-za-zabijeni-tisicu-deti/>

Konečne čosi rozumné od Petra Pavla

V rozhovore pre Rádiožurnál v piatok 10. januára vyhlásil, že obranné výdaje štátov NATO by sa nemali zakladať na bezvýznamných percentách HDP, ale na skutočných potrebách ich armád.

Český prezident Petr Pavel takto okomentoval vyhlásenie novozvoleného amerického prezidenta Donalda Trumpa o potrebe zvýšiť obranné rozpočty členských krajín aliancie na 6 %.

„Výdavky na obranu krajín NATO nie sú regulované želaniami žiadneho politika, či už prezidenta Českej republiky alebo prezidenta Spojených štátov amerických. Tieto by mali vychádzať z aktuálnych potrieb, ktoré sa naopak kalkulujú na základe posúdenia bezpečnostnej hrozby pre krajiny aliancie.“

Na základe získaných informácií musia vojen-

ské a civilné spravodajské služby všetkých krajín NATO vytvoriť primerané ochranné kapacity existujúcich hrozieb a až potom sa takto stanovené náklady rozdelia medzi členské krajiny aliancie,“ vysvetlil a dodal, že rozhovor treba viesť o tom, čo je za týmito číslami. A teda, „koľko útvarov je pripravených a ako kvalitne, koľko je lietadiel a v akej pripravenosti sa nachádzajú, no a to isté sa týka aj lodí, PVO systémov a ďalšieho, koľko toho musíme mať, aby sme sa účinne dokázali ubrániť pred možnými hrozbami“.

Štáty NATO musia, podľa Pavla, najskôr určiť svoje potreby a až na ich základe debatovať o nevyhnutných výdajoch na obranu. Zdôraznil, že dnes ani samotné USA nevydávajú 6 % HDP na obranu. K tomuto ukazovateľovi sa blíži Poľsko a postupne aj pobaltské štáty. -r-

Svet velebeniu nacizmu dvere stále zatvára, Slovenská republika ich formálne otvorila

Aj tak sa dá nazeráť na to, že slovenská diplomacia sa počas 79. Valného zhromaždenia OSN postavila proti prijatiu rezolúcie o boji s velebením nacizmu. Tento postoj vyvoláva v radoch členstva Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov ostrý nesúhlas!

Dokument podporilo 119 štátov, čo je absolútna väčšina obyvateľstva planéty, proti jeho prijatiu zahlasovalo 53 (vrátane SR) a zdržalo sa 10 štátov.

Členovia SZPB hlasovanie SR vnímajú ako nejednoznačné obhajovanie objektívnej historickej pravdy o negatívnych dôsledkoch nacizmu v Európe a vo svete.

My, členovia SZPB, sa chceme verejne pripojiť k rezolúcii, ktorá dôrazne odsudzuje používanie vzdelávacích materiálov a rétoriky, propagujúcich rasizmus, diskrimináciu, nenávisť a násilie na základe etnického pôvodu, národnosti, vieroveryznania alebo presvedčenia, pretože nesprávnym postojom už máme nasiaknuté nielen naše školstvo, ale aj verejný život.

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov stojí za objektívnou historickou pravdou a nikdy nedovolí „velebiť nacizmus“!

Predsa SZPB PhDr. Viliam Longauer, CSc.
V Bratislave 23. 12. 2024

Západ nemá problém s velebením nacizmu. „Hanba!“

Vyhlásil to predstaviteľ RF pri medzinárodných organizáciách vo Viedni Michail Uljanov.

Reagoval tak na stanovisko 53 štátov, ktoré odmietli zabrániť velebeniu nacizmu rezolúciou 79. zasadnutia VZ OSN. Svet je aj bez nás protifašistický, pretože rezolúciu podporilo

119 štátov sveta, v ktorých žije absolútna väčšina ľudstva.

Uljanov toto hlasovanie západných štátov okomentoval razantne ironicky: „V skutočnosti oni nevidia žiadny problém s velebením nacizmu. Hanba!“ -r-

Fakľový pochod na počesť Banderových narodenín

V ukrajinskom meste Lvov sa na počesť narodenín vodcu OUN(b) uskutočnil fakľový sprievod priaznivcov Stepana Bandera. Informovala o tom ukrajinská stránka „Strana.ua“ na svojom kanáli Telegram. Stránka uverejnila aj video očitého svedka, na ktorom je vidieť dav ľudí so svetlicami na jednom z námestí vo Lvove.

V ostatných rokoch na Ukrajine prekvitá fašizmus, porušujú sa práva Rusov a rusky hovoriacich ľudí, neonacizmus sa stal súčasťou politického systému krajiny. Krajne pravicoví radikáli v uliciach ukrajinských miest voľne organizu-

jú fakľové pochody a sprievody na počesť nacistických zločincov.

V roku 2015 ukrajinský parlament prijal zákon uznávajúci organizácie OUN-UPA za bojovníkov za nezávislosť Ukrajiny v 20. storočí. UPA a jej vodcovia Stepan Bandera a Roman Šuchevič, ktorí kolaborovali s nacistami, sú glorifikovaní.

Nacionalistická strana Celoukrajinské združenie „Svoboda“, radikálne združenie „Pravý sektor“, národné prapory „Aidar“ a „Azov“ a ďalšie nacionalistické prapory združujúce nacistické myšlienky fungujú slobodne. -r-

Prečo je Bandera stále idolom ukrajinských nacionalistov?

Súčasní ukrajinskí nacionalisti majú dodnes za hlavné idoly Stepana Bandera a Romana Šucheviča. Je to z dôvodu, že aj sami sú rovnakými radikálmi – teroristami, vyhlásil expert Národného centra historickej pamäte pri prezidentovi RF, historik Oleg Matvejev.

Veľký ruský historik Vasilij Ključevskij napísal: „Ludia žijú modlárstvom ideálov a ak im ideály chýbajú, idealizujú si modly.“

Pri úvahách o týchto každoročných bakchanáliach (aj teraz na začiatku januára 2025 na počesť Banderových narodenín – pozn. Bojovník) vyvstáva rozumná otázka: prečo spomedzi desiatok významných osobností Organizácie ukrajinských nacionalistov počas svo-

jej storočnej histórie boli práve najväčší oplani vyzdvihnutí na vrchol piedestálu „idealizovaných idolov“ na postsovietskej Ukrajine a zostali tak dodnes: karierista, fanatik a bandita Bandera a jeho najbližší spolupracovník, násilník a vojnový zločinec Roman Šuchevič? – kladie si otázku Matvejev.

„Pri pohľade do tváří účastníkov každoročnej „Banderovej šou“ sa ponúka odpoveď sama: pretože súčasná generácia ukrajinských nacionalistov sú presne takí istí radikálni teroristi, fanatici a banditi ako ich idoly,“ domnieva sa Matvejev a pripomína slová nemeckého vedca a publicistu Wilhelma Schwebela: „Mladí ľudia sa pozerajú na svet očami svojich idolov.“ No a na základe toho vzniká ďalšia otázka: „A vlastne, aké iné ido-

ly by títo ľudia mohli mať, keď sa podľa aktualizovaného hodnotenia IQ, ktoré práve zverejnila webová stránka International IQ Test, kde sa Ukrajina umiestni-

la na poslednom mieste spomedzi európskych krajín a na 78. mieste zo 127 krajín sveta?“ – pýta sa hovorca agentúry.

–r–

Problém nacizmu sa stáva globálnym. Výsledok hlasovania proti nacizmu v OSN ukazuje znepokojujúci trend

Rezolúcia, za ktorú hlasovalo 119 štátov, no Slovensko bolo proti, vyzýva štáty, aby prijali opatrenia na zabránenie revízie histórie druhej svetovej vojny a odsudzuje prípady glorifikácie na-

cizmu vrátane nacistických symbolov na pamätníkoch obetí vojny a šírenia vzdelávacích materiálov propagujúcich rasizmus a iné formy nenávisť (etnickej, náboženskej atď.).

Odporúča sa tiež zakázať spomienkové podujatia na počesť nacistického režimu a odstrániť všetky formy rasovej diskriminácie.

Hned' sa vynára **logický záver: ak sú štáty proti, znamená**

ná to, že podporujú nacizmus a rôzne formy diskriminácie.

Zároveň sú v zozname uvedené krajiny, ktoré sa predtým aktívne stavali do pozície bojovníkov proti rasizmu.

V roku 2023 bolo za proti prijatiu podobnej rezolúcie 49 štátov, v roku 2022 50 štátov, ale

v roku 2021 to boli len Ukrajina a USA.

Je teda zrejmé, že takýto prudký skok je spôsobený začiatkom špeciálnej vojenskej operácie na Ukrajine. Zároveň je paradoxné, že **cieľom SVO je likvidácia neonacizmu na Ukrajine.** AM z 27. 12. 2024, výňatok

Dnes máme 6 druhov vojen

1. Vojna o psychiku:

- a/ školstvo – vytváranie svetonázoru – potlačenie národného uvedomenia, vytváranie „svetoobčana“...
- b/ veda – falošné „vedecké“ poznatky napr. o skleníkových plynoch o CO₂ a o metáne a potlačenie skutočnej vedy...
- c/ rozvrat spoločnosti – potlačenie rodiny (podpora LGBT, inklúzia v školách...),...
- d/ miznutie spravodlivosti – nedostupnosť dosiahnutia včasného rozsudku (veľký vplyv peňazí)...

2. Vojna o dejiny:

- a/ školstvo – vynechanie nepohodlných udalostí dejín,...
- b/ z hrdinov tvoriť vrahov a utlačovateľov,...
- c/ z vrahov a zlodejov tvoriť hrdinov,...
- d/ premenúvať ulice a námestia,...
- e/ nakrúcať filmy a TV relácie s iným pohľadom na dejiny,...

3. Vojna o fakty súčasnosti:

- a/ hlavné médiá filtrujú udalosti, prekrúcajú fakty, komentátori sa úzko zameriavajú len na „správne“ fakty a niekedy ukazujú falošné podstrčené udalosti či javy,...
- b/ v diskusiách v hlavných médiách sú len vybraní ľudia a ich stretý názorov sú len zdanlivé, aby sa vytvoril dojem slobody a rôznosti názorov,...
- c/ vo všetkých hlavných politických stranách sú zastúpení rovnakí ľudia, vyškolení a ovládaní z cudziny (vláda i opozícia)...

4. Vojna ekonomická:

- a/ cieľom ekonomickej vojny je ovládnuť podniky prostredníctvom bánk a prívom falošného kapitálu a ďalej dostať centrálnu banku mimo kontrolu štátu,...
- b/ po prevzatí kontroly nad podnikmi sa tie, ktoré predstavujú konkurenciu, zrušia a v ostatných sa zavedie otroc-

ký systém práce len za mzdu – „montážne dielne“,...
c/ redukuje sa školstvo, pretože bude stačiť len nekvalifikovaná pracovná sila a hlúpi nerobia starosti,...

5. Vojna – genocída:

- a/ cieľom je zníženie počtu obyvateľov, pretože na servis svetovej elity, čo je asi dvetisíc ľudí, bude treba len asi desatina súčasného počtu ľudí na planete,...
 - b/ najmiernejším prostriedkom genocídy sú návykové látky, ktoré ľudia dobrovoľne užívajú: káva vo väčšom množstve, fajčenie, alkohol, drogy,...
 - c/ sme svedkami vývoja biologických zbraní cielených na vyhladenie určitých národov a odskúšanie pandémie, vyvolaných týmito umelými bojovými látkami (Covid 19),...
 - d/ nasadenie genetických zbraní vo forme „očkovania“ (mRNA),...
- Vojny 1–5 dovedna sa dajú nazvať hybridnou vojnou. Už sme v nej 30 rokov a prehrávame.**

Túto vojnu proti nám vedie nepatrná skupina asi 2 000 ľudí – „elita“ a naše vlády túto vojnu proti nám vedome či nevedome podporujú!

6. Vojna klasická – so zbraňami:

- a/ takéto vojny sa viedli a vedú sa doposiaľ.
- b/ je to najrýchlejší spôsob likvidácie národa: ľudia i hospodárstva a najlepšie je, ak sa do vojny pustia národy samé a dobrovoľne, len s podporou „falošných“ peňazí,
- c/ pokiaľ už vyhrali čiastkové vojny podľa bodov 1–5, príde na rad táto klasická vojna a ľud spracovaný propagandou do nej pôjde dobrovoľne – príkladom je Ukrajina a mnohí iní od toho nie sú ďaleko.

Musíme poznať silu ohňa, s ktorým sa hráme!

Sarmat = 16 krát 150 kt TNT, čo je 160 Hirošim.
Bulava = 6 krát 150 kt TNT, čo je 60 Hirošim.

Venezuela oslávi 80. výročie sovietskeho víťazstva nad fašizmom

Venezuelský prezident Nicolas Maduro vyzval bezpečnostné sily a sociálne hnutia, aby veľkolepo oslávili 80. výročie víťazstva ZSSR nad nacistickým Nemeckom, ako víťazstvo celého ľudstva.

Zdôraznil pri tom, že štúdium nacizmu a fašizmu pomôže lepšie pochopiť moderné hroz-

by. „Považujem za potrebné, aby si všetci naši ľudia, polícia a ozbrojené sily začali pripomínať, študovať, šíriť a oslavovať víťazstvo Červenej armády Sovietskeho zväzu nad Hitlerom, nacistami a fašistami,“ povedal Maduro na záver medzinárodného antifašistického festivalu v Caracase.

Prezident Venezuely vyzval svojich spoluobčanov, aby v koordinácii s veľvyslanectvami Ruska, Bieloruska a Číny usporiadali rozsiahle oslavy vo vojenských akadémiách a jednotkách, univerzitách, lýceách a komúnach. „Vo Venezuele oslávime dobytie Berlína a víťazstvo nad nacizmom a fašiz-

mom, vztýčenie hrdinskej vlajky ZSSR nad Ríšskym snemom – veľký symbol víťazstva celého ľudstva nad nacizmom. Nech žije Veľká vlastenecká vojna, nech žije maršal Žukov!“ – povedal Maduro.

Štúdium nacizmu a fašizmu nám podľa neho umožní lepšie pochopiť novodobé hrozby. „Aj

keď dnes vlastní všetky sociálne siete, aj keď dnes vystupujú v inom šate, ich plán je stále rovnaký – podmaniť si a znovu kolonizovať svet jednou myšlienkou. Preto potrebujú rozdrviť ľavicu, rozdeliť nás na zlých a dobrých,“ zdôraznil venezuelský prezident.

–r–

V poľskom Inštitúte neveria možnosti exhumácie obetí Volynského masakru

Poľský prezidentský kandidát, riaditeľ Inštitútu národnej pamäte Karol Nawrocki neverí, žeby Ukrajina povolila exhumáciu obetí Volynského masakru.

V reakcii na slová premiéra Donalda Tuska, že Ukrajina prijala prvé rozhodnutie o exhumácii poľských obetí v rádiu RMF FM vyhlásil, že „nedá sa hovo-

riť o prielome. Mňa táto informácia teší, no my v Inštitúte sme už tých prielomov zažili veľa, presnejšie deklarovani prielomu“. Dodal, že tomu uverí až sa exhu-

mácie začnú. „...my hovoríme o tisícpäťsto obciach, ktoré zmizli z mapy a o 120 tisícoch obetí,“ zdôraznil Nawrocki.

–r–

80 rokov Δεκεμβριανά – bitka pri Aténach

International Federation of Resistant Fighters (FIR) -

Association of Antifascists

Newsletter

weekly news for veterans and antifascists of today

Pred časom sme si pripomenuli veľké úspechy gréckeho odboja, najmä gréckej ľudovej oslobodzovacej armády ELAS, vojenskej zložky Frontu národného oslobodenia EAM, pri oslobodzovaní Grécka od fašistického barbarstva. Podarilo sa im nielen vyhnúť nemeckých okupantov. Vo veľkých častiach krajiny boli pod vedením EAM zriadené demokratické administratívne štruktúry.

To sa však nepáčilo vracajúcim sa buržoáznym a monarchistickým silám a britskej armáde, ktorá ich podporovala. Napriek politickej dohode, ktorá zahŕňala toleranciu rôznych smerov rozvoja, sa zintenzívnili spor s buržoáznou koalíčnou vládou, ktorá požadovala, aby sily Ľudovej oslobodzovacej armády odovzdali zbrane. 1. decembra 1944 grécka vláda nariadila policajnému zboru EAM ukončiť svoju činnosť. 2. de-

cembra 1944 britský generál Ronald Scobie nariadil, aby najmä ELAS odovzdala svoje zbrane a aby úlohy zákona a poriadku prevzala nová policajná sila „Ethnofylaki“.

Z pohľadu EAM a ELAS bolo takéto odzbrojenie neprijateľné. V dôsledku toho KKE 3. decembra 1944 odstúpila z Papandreouovej vlády. Ako politickú odpoveď zorganizovala EAM v ten istý deň demonstráciu pol milióna ľudí proti buržoáznej vláde na námestí Syntagma v Até-

nach. So súhlasom britskej armády nová polícia zaútočila na zhromaždenie a zastrelila desiatky demonštrantov. V reakcii na to bojovníci ELAS v nasledujúcich dňoch obsadili časti mesta a všetky policajné stanice.

Po vojenskej intervencii Veľkej Británie 5. decembra 1944 zasiahla britská armáda pod vedením generála Scobieho 15. decembra 1944 na priamy rozkaz britského premiéra na strane gréckej vlády a bojovala proti ELAS. Nasadenie britskej armády (v Grécku bolo celkovo okolo 75 000 britských vojakov, z toho 25 000 v Aténach a okolí) posunulo vojenskú rovnováhu v prospech vlády. S podporou britskej armády si konzervatívna grécka vláda dokázala zabezpečiť svoju mocenskú pozíciu v Aténach.

V týchto bojoch bolo pre EAM a ELAS problematické, že dohody medzi ZSSR a západnými spojencami o budúcich oblastiach záujmu v tej-

to fáze boja proti nemeckému fašizmu znamenali, že Červená armáda nebola schopná podporovať socialistický rozvoj v Grécku. V decembri 1944 bolo hlavným cieľom spojeneckých síl skončiť s nacistickým barbarstvom. Politické konflikty v príslušných zónach vplyvu sa preto javili ako druhoradé.

Následky pre stíhače ELAS tomu zodpovedali. Po týždňoch krutých bojov britské tanky, podporované bombardovaním Royal Air Force, získali kontrolu nad Aténami. 5. januára 1945 sa jednotky ELAS stiahli. 11. januára 1945 bolo medzi EAM a gréckou vládou a Britmi dohodnuté prímerie a 12. februára 1945 bola podpísaná „Dohoda z Varkizy“.

ELAS bol odzbrojený, ale niektoré jednotky skryli svoje zbrane pred zajatím. Royalistické a nacionalistické vojenské jednotky boli ťažko ozbrojené, čo viedlo v priebehu roka

1945 k narastajúcemu politickému napätiu. Hoci Varkizova dohoda zaručovala slobodnú politickú prácu KKE, v skutočnosti bola jej činnosť vážne obmedzená. Priaznivci boli zatknutí políciou a žandárstvom a terorizovaní pravicovými polovojenskými skupinami ako „Chi“ (X).

Do decembra 1945 bolo stíhaných takmer 50 000 prívržencov EAM a ELAS, pričom nacistickí kolaboranti mohli zároveň zostať v štátnom aparáte.

V dôsledku narastajúceho prenasledovania politickej ľavicovej a ďalších útokov konzervatívnej vlády začala Grécka demokratická armáda (DSE) od roku 1946 obhajovať úspechy oslobodzovacieho boja. Počas gréckej občianskej vojny muselo mnoho demobilizovaných bojovníkov ELAS opustiť krajinu so svojimi rodinami, aby unikli následnému prenasledovaniu. Grécka občianska vojna sa skončila až v roku 1949.

Newsletter FIR 2024 50, výňatok

Putin schválil novú stratégiu boja proti extrémizmu

Dokument obsahuje 72 bodov, ktoré sú rozdelené do ôsmich kapitol. Pre SZPB je zaujímavá kapitola „Falošovanie dejín“.

Hovorí sa v nej, že vonkajšiu extrémistickú hrozbu pre Rusko predstavujú politiky niektorých krajín:

- prekrúcanie histórie, falošovanie úloh ZSSR v 2. svetovej vojne a bagatelizovanie jeho podielu na víťazstve nad nacistickým Nemeckom a militaristickým Japonskom;

- oživenie myšlienok nacizmu, aktivity a myšlienok revanšizmu a glorifikácie nacistov.

Oproti minulej stratégii aktuálnou je aj kapitola „Ukrajina“. Tá vychádza z toho, že:

- Posilňovanie nacionalistických formácií (aj na Ukrajine) predstavuje vážnu extrémistickú hrozbu: Najzávažnejšie hrozby extrémistického charakteru pochádzajú z rozsiahleho šírenia myšlie-

nok neonacizmu a posilňovania radikálnych nacionalistických ozbrojených skupín (aj na Ukrajine), podporovaných vonkajšími silami, ktoré podporujú páchanie trestných činov na ruskom území;

- súvisiace riziká sa rozširujú na susedné krajiny a regióny;

- ukrajinskí neonacisti posilňujú vzťahy s medzinárodnými teroristickými organizáciami;

- nepriateľské krajiny využívajú ukrajinskú krízu na rozpútanie hybridných

vojen proti Rusku a podnecovanie agresívnych rusofóbných nálad vo svete: Jednou z kľúčových úloh je eliminovať zdroj extrémistických hrozieb vychádzajúcich z územia Ukrajiny a zabrániť predstaviteľom zahraničných a medzinárodných extrémistických a neonacistických komunít vstúpiť na ruské územie.

Predchádzajúca verzia stratégie bola schválená v roku 2020 a bola navrhnutá do roku 2025. Nová vyhláska ju vyhlasuje za neplatnú. —r—

Pomník pre Stalina

Prezidentský kandidát Bieloruska, prvý tajomník ÚV Komunistickej strany Sergej Syrankov navrhol obnoviť pamätník Stalina. Povedal, že jeho strana má v úmysle spolupracovať s obyvateľstvom na zachovaní pamiatky Josifa Stalina „ako tvorcu bieloruskej štátnosti“.

Vo volebnom programe Syrankova sa uvádza, že strana trvá na obnove hrdinskej pamiatky „jedného z tvorcov bieloruského sovietskeho štátu, vodcu víťazného sovietskeho štátu“ Stalina a navrhuje obnoviť pomníky Stalinovi v Bielorusku, čím sa mu vráti status „verného otca bieloruskej štátnosti“. „Stojíme za zachovaním pamiatky Stalina nielen ako najvyššieho veliteľa, ktorý zlomil chrbát Hitlerovi, vojenskej mašinérii

Wehrmachtu vo Veľkej vlasteneckej vojne, v druhej svetovej vojne, ale aj ako tvorcu bieloruskej štátnosti,“ povedal.

Dodal, že by bolo správne, ak by sa v Minsku pri Múzeu dejín Veľkej vlasteneckej vojny objavil nielen pamätník Stalina, ale aj Chodník slávy maršalov víťazstva. Zdôraznil však, že tu nejde o osadenie pomníka za každú cenu bez vypočutia názoru verejnosti. „Uskutočnime verejnú diskusiu, vypočujeme si hlasy ľudí a hodnotenia Stalinových činov a po informovanom rozhodnutí o tejto otázke budeme v budúcnosti konať,“ podtrhol.

Poznámka: Od 21. januára do 25. januára, vrátane, sa v krajine uskutoční predčasné hlasovanie o prezidentských voľbách, 26. január je hlavným volebným dňom.

Podľa ria.ru, 9. 1. 2025

Výstava na počesť prelomenia leningradskej blokády

V sídle OSN ju otvoril stály predstaviteľ Ruska v OSN Vasilij Nebenzja.

Obliehanie Leningradu, ktoré sa začalo 8. septembra 1941, trvalo takmer 900 dní. Jediná trasa, po ktorej sa do mesta dodávalo jedlo, „Cesta života“, bola položená pozdĺž ľadu jazera Ladoga. Blokáda bola prelomená 18. januára 1943, no Leningradčania museli čakať ešte celý rok, kým ju úplne zrušili – 27. januára 1944.

V októbri 2022 Petrohradský mestský súd uznal činy nacistov počas obliehania Leningradu za vojnový zločin a genocídu sovietskeho ľudu. Materiály, zhromaždené mestskou prokuratúrou, umožňujú súdiť, že obeťou obliehania Leningradu sa stalo najmenej 1 093 842 ľudí. Škody, ktoré Leningradu a jeho obyvateľom spôsobili nacisti a ich komplici, sa pri súčasnom výmennom kurze odhadujú na 35,3 bilióna rubľov, vypočítala prokuratúra. —r—

Kam nás dostala EÚ?

Obraz súčasnej Európy podľa francúzskeho politológa Jeana Cristofa Buna.

Európa, ktorá kedysi stanovovala tón svetovej politiky, hrá dnes rolu štatistu.

Európska únia sa dnes tvári ako sila, je to však len dekorácia.

Reálne Európa prestala byť subjektom svetových procesov. Je už len objektom. Reálne rozhodnutia sa prijímajú vo Washingtone, v Pekingu, v Moskve. Brusel len poslušne prikyvuje.

Európa sa ešte nenaučila prehrávať, preto zatiaľ len hľadá vinníkov svojho stavu.

Švajčiarsko navrhuje zakázať nacistické symboly

Švajčiarska vláda „uprostred nárastu anti-semitských incidentov“ zopakovala svoj zámer zakázať nacistické symboly na verejných miestach, uvádza sa vo vyhlásení zverejnenom na webovej stránke Federálnej rady krajiny.

Toto želanie pravidelne vyhlasuje švajčiarska vláda a parlament od roku 2005 bez akýchkoľvek zmien. Švajčiarske zákony v súčasnosti nezakazujú predaj a nosenie nacistických symbolov na verejných miestach.

„Spolková rada chce zakázať verejné používanie nacistických symbolov a udeliť za to pokuty. Na svojom zasadnutí 13. decembra 2024 konzultovala predbežný návrh nového osobitného zákona na tento účel. Tento zákaz rozšíri aj na ďalšie extrémistické symboly v druhej fáze návrhu,“ uvádza sa v dokumente. Objasňuje sa, že úrady chcú okrem iného zakázať hákový kríž, Hitlerov pozdrav a ďalšie odkazy na nacizmus. „Spolková rada sa domnieva, že zákaz symbolov, spojených s Treťou ríšou, sa stal obzvlášť dôležitým vzhľadom na nárast antisemitských incidentov vo Švajčiarsku,“ dodáva sa vo vyhlásení.

Konzultácie o novom federálnom zákone, zakazujúcom verejné používanie nacistických symbolov, sú otvorené do 31. marca 2025. Snemovne parlamentu budú musieť o texte diskutovať a potom pristúpiť k hlasovaniu. –r–

Prečítali sme si

O Zdene Studenkovej

V nedeľu 21. januára 1944 vyvraždili členovia Edelweissu obce Župkov, Hrabčiov, Ostrý Grúň a Klak. Postrieli tam všetkých, čo našli – mužov, ženy, starých ľudí a aj malé deti. S nikým nemali zľutovania.

Členom tejto skupiny bol aj Studenkovej otec, za čo bol aj zavretý. A aj keď ona nemôže za zločiny svojho otca, predsa nemala morálne právo na štátne vyznamenanie.

Bolo veľkou chybou, že ju vôbec navrhli (nota bene spolu s povstalcami, kto poradil tento lapsus?).

Takto sa celé Slovensko dozvedelo o zločinoch jej otca. –r–

Slovo aj pre syna osloboditeľov

Dňa 13. 1. 2025 na námestí Slobody v Poltári primátor mesta Peter Sitor v spolupráci s miestnou ZO SZPB na čele s predsedom Jánom Iždinským pripravili pre spoluobčanov pietne zhromaždenie pri príležitosti 80. výročia oslobodenia mesta.

Po položení vencov k pamätníku padlých v 1. a 2. svetovej vojne primátor privítal účastníkov. Medzi prvými zástupcu Veľvyslanectva RF v SR Alekseja Jevlopova a priameho svedka oslobodenia Ladislava Kamenského, ktorý mal v tom čase síce len 6 rokov, ale na hrôzu, keď sa stali hosťami vo vlastnom dome, ktorý obsadili ustupujúci Nemci, nikdy nezabudne.

Predseda Iždinský poukázal na obeť padlých pri oslobodení mesta. Padlo 16 červenoarmejcov, jeden ru-

muský vojak a 29 Nemcov.

Aleksej Jevlopov v príhovore ocenil, že Poltár je jedno z miest, kde si každý rok pri významných výročiach pripomínajú zásluhy Červenej armády pri oslobodzovaní spod nemeckého a maďarského útlaku. Poltár tým po piatich rokoch opäť zažil slobodu. Syn osloboditeľov vyslovil tiež pria-

nie, aby naša krajina napriek vojnovému konfliktu v našej blízkosti odolala stúpencom fašizmu rozpútať nový svetový požiar.

Po oficiálnom programe pozval primátor svojich hostí na občerstvenie do kultúrneho domu, kde si všetci navzájom zaželeli úspešný a zdravý rok 2025.

Jozef Púpala, foto Karin Janičová

S kým máme diskutovať?

Výročné rokovanie bratislavsko-petržalskej ZO SZPB č. 37 bolo dôsledne kritické aj z hľadiska názorov na situáciu vo Zväze, aj voči situácii u nás a na Ukrajine.

V každom prípade však bolo pragmatické a funkčné, pretože výbor to mal podrobne pripravené a premyslené.

Správa o činnosti verne analyzovala všetky podujatia, ktorých sa členovia zúčastnili, resp., ktoré si sami zorganizovali. To, že táto ZO SZPB patrí v oblasti medzi najaktívnejšie, potvrdila aj prítomná oblastná tajomníčka Katarína Frišová.

Ak by chcel niekto odhaliť podstatu ich úspešnosti, tak by v prvom prípade musel priznať, že sú veľmi kamarátskou partiou, sústredenou okolo predsedu Antona Kozubíka, ktorý ide vo všetkom osobným príkladom. Druhým dôvodom úspešnosti je vydarené obsadenie ďalších funkcií: podpredsedu Ivana Komoru, tajomníčku Annu Tóthovú a kronikára Jána Luhového. Je teda úplne prirodzené, že tento výbor sa stretáva a prijíma uznesenia 12-krát do roka! Výbor, skrátka, žije so svojimi členmi, ktorí to potvrdili aj záujmom o toto výročné rokovanie. Z 21 členov sa ho zúčastnilo 17!

Z hľadiska vnútrozväzovej činnos-

ti sa organizácia takmer jednoznačne stavia proti konaniu oblastného predsedu M. Krnu, o ktorom sa kto si v diskusii vyjadril, že „stojí na čele rozvratnej skupiny“. Členovia si však kladú otázku čo sa dá s tým robiť?

K téme sa vyjadril aj prítomný predseda SZPB Viliam Longauer, ktorý informoval, čo v tom robí on, Ústredie SZPB i ÚR SZPB s predsedníctvom. Mal som však pocit, že mal viac zdôrazniť prácu na aktualizácii Stanov SZPB, pretože to je jediná cesta k dosiahnutiu nápravy normálnou zákonnou cestou.

Členská základňa má takmer sto-percentnú zhodu v názore na vojnu na Ukrajine. Málo sa však akcentuje fakt, že v roku 2014 sa tam uskutočnil protištátny prevrat, ktorým sa dostali do čela potomkovia tých bande-

rovcov, ktorí spolu s Nemcami potlačali v roku 1944 naše SNP! A dodnes sa nám za to nikto neospravedlnil.

V diskusii a aj v celej spoločnosti sa stále hovorí o mieri na ukrajinskom bojisku. Ale s kým má byť tento mier dohodnutý, keď Ukrajina nemá od 20. mája 2024, podľa jej vlastnej ústavy, prezidenta? Obdobie je to od jesene s jej parlamentom. Koho podpis na strane Ukrajiny by bol pod mierovou zmluvou právne akceptovateľný?

Členovia ZO SZPB vyjadrili pri oboch týchto témach potrebu o nich diskutovať. Ale s kým, ostala visieť vo vzduchu otázka.

Veľmi dôležitým bodom bolo schvaľovanie prídomku do názvu svojej ZO SZPB. Návrhy boli dva, pridať si meno Karola Šmidkeho alebo Dr. Gustáva Husáka. Výrazná väčšina si odsúhlasila meno Dr. Gustáva Husáka.

Vladimír Mikunda

Uznesenie je schválené, vrátane prijatia prídomku... Dr. Gustáva Husáka.

V Želiezovciach hodnotili bohatú činnosť

Výročná členská schôdza sa konala 14. januára v Dome kultúry a bola zahájená hymnou SR za účasti primátora Ondreja Juhásza, tajomníka Oblastnej organizácie SZPB Jána Kollára, predsedníčky základnej organizácie v Leviciach Lenky Kollárovej, predsedníčky JDS a MO-MS Kataríny Šuchterovej a Magdalény Holkovej.

V správe o činnosti predsedu základnej organizácie Slavomír Hrivnák informoval prítomných o aktivitách a akciách, ktoré zorganizovali alebo sa ich zúčastnili jej členovia.

Celkove ich bolo za vlnajší rok 27, čo vysoko prevyšuje ostatné roky. Medzi najdôležitejšie zaraďil účasť na celoštátnych oslavách

80. výročia SNP v Banskej Bystrici a sprievodných akciách k tomu, ako boli pietna spomienka pri rodnom dome Imricha Karvaša v Kalinčiakove a stretnutie členov oblastnej organizácie v Starom Tekove pri pomníku maršala R.J. Malinovského spojené s výstavou obrázov Jozefa Kanyuka.

Medzi významné akcie zaradil účasť členov v Budapešti na celoeurópskej demonštrácii organizovanej FIR-om na protest voči rastúcemu neonacizmu, neofašizmu a krajnému extrémizmu.

Veľmi pozitívne bola hodnotená spolupráca s Mestským úradom v Želiezovciach, miestnymi organizáciami a mestským kultúrnym strediskom. K výbornej atmosfére v rokovacej sále prispelo vystúpenie žiakov ZUŠ

a FSS Vrbovianka. Súčasťou rokovania bolo tiež odovzdávanie členských preukazov novoprijatým členom.

V informácii o stave členskej základne bolo konštatované, že aj napriek tomu, že každoročne prijímame päť až desať členov, stav členskej základne ostáva prakticky za ostatných päť rokov nemenný. Máme totiž vysoký počet úmrtí, najviac sa to prejavilo v covidovom období ako informovala Ida Žáčiková, ktorá predniesla aj správu o hospodárení.

V bohatej diskusii, čo nebývalo zvykom, sa rečníci vyjadrovali k prerokovaným dokumentom a podávali návrhy ako zlepšiť finančnú situáciu a skvalitniť činnosť našej organizácie.

– SH –, foto Zoltán Zsidó

Všetky naše sny sa môžu splniť ak r

80. výročie oslobodenia obce Slivník

Dňa 17. decembra 1944 oslobodili vojská 4. UF Červenej armády generála Antona J. Petrova západozemplínsku obec Slivník. Konkrétne to boli vojaci 237. streleckej divízie pod velením plukovníka (?) Tetenka, cez severnú časť obce postupoval 838. strelecký pluk Nikolaja Andrejeviča Dmitrijeva, južnou časťou útočil 835. strelecký pluk.

80. výročie oslobodenia obce, sme usporiadali 17. decembra 2024. Dvojčlennú delegáciu ZO SZPB a Matice slovenskej (predseda Anton Meteňko a podpredseda Jozef Dieneš)

prijal na obecnom úrade starosta Ján Michalko.

Žiaci zo Slivníka pripravili k výročiu oslobodenia obce krátke pásmo, ktoré vysielal obecný rozhlas. Je veľmi pro-

spešné, že o tieto udalosti sa zaujíma aj najmladšia generácia.

Nasledovala hlavná časť programu. Trojica, Jozef Dieneš, Anton Meteňko a Miloš Onder sa pridala k starostovi Jánovi Michalkovi, ktorý pri pomníku osloboditeľom položil veniec. Spoločne sa poklonili hrdinom – osloboditeľom. Starosta pozval prítomných na krátke posedenie na obecný úrad. V družnom rozhovore prebrali doterajšie aktivity, venované osloboditeľom i životu v obci počas prechodu frontu. Potvrdili, že majú vrelý vzťah k osloboditeľom.

Boje v Slanských vrchoch trvali ešte vyše mesiaca, kým ich Sovieti prekonali a dostali sa do údolí Olšavy, Torysy a Hornádu. Vtedajší obyvatelia obce si dosť vytrpeli a to aj po vojne, keď najmä míny a nevybuchnuté granáty číhali okolo nich.

Anton Meteňko, foto Miloš Onder

Memento vojnových hrôz – pietna spomienka v Trenčíne

V predposledný deň roka 2024 sa pri pamätníku umučených protifašistických bojárov na trenčianskej Brezine už tradične stretli členovia ZO SZPB generála Coliana Trenčín, aby si uctili ich pamiatku. Piety sa zúčastnili zástupcovia štyroch trenčianskych organizácií.

Po privítaní predsedom ZO SZPB a hymne SR položili veniec v lokalite trenčianskeho lesoparku Dušova dolina, kde boli od konca októbra 1944 do 3. apríla 1945 postrelaní. Išlo o celkom 69 osôb: civilov, domácich aj zahraničných vojakov a partizánov. 65 mužov a 4 ženy zo Slovenska, Česka, Francúzska, USA, Rakúska, Bieloruska a Maďarska. Zastrelení ranou do tyla bolo 61 mužov a 3 ženy, dvaja muži boli usmrtení, dvaja muži a jedna žena mali rozbité lebky. 26 obetí sa nepodarilo identifikovať.

Spomínané ukrutnosti tam

v zime 1944–1945 spáchala nemecká Einsatzgruppe 13 veliteľstva SD (Sicherheitsdienst) nacistickej bezpečnostnej služby. Väznených popravili po krutom mučení, lebo už neboli schopní odsunu do koncentračných táborov v ríši. Postrelali ich pred blízciami sa vojskami Červenej armády a Rumunskej kráľovskej armády, aby sa nestali nežiaducimi svedkami praktík okupantov a slovenských kolaborantov z Pohotovostného oddielu Hlin-

kovej gardy HG 52, ktorý bol od novembra 1944 dislokovaný v Trenčíne.

Člen Ústrednej rady SZPB Miroslav Ondráš zdôraznil potrebu aj v dnešnej dobe zachovávať pamiatku spomínaných obetí nacistov a pripomínať si vojnové hrôzy. Pietnej spomienky sa zúčastnili zástupcovia Oblastného výboru SZPB Trenčín, ZO SZPB Trenčín-1, Trenčín-2 a novej Trenčín-3.

Text a foto J. Žiak

ZO SZPB Slovenský Grob pod vedením predsedu Miroslava Kraloviča usporiadala 10. decembra 2024 jednodňový výlet do Petržalky na cintorín 1. sv. vojny a prehliadku bunkru BS-8 pre 44

žiacov a 2 učiteľky 8. ročníka miestnej ZŠ s MŠ. Cestou späť sme sa zastavili aj pri mohyle M. R. Štefánika v Ivanke pri Bratislave. Žiakom sa výlet páčil.

– MKK –

Spomienka na Dr. Gustáva Husáka

Na cintoríne v bratislavskej Dúbravke si členovia dvoch základných organizácií SZPB 10. januára pripomenuli nedožitú 112. narodeninu bývalého prezidenta Česko-Slovenska a významnej postavy slovenského protifašistického odboja Dr. Gustáva Husáka.

Na pietnych stretnutiach, ktoré organizoval aj prípravný výbor novo zakladanej Spoločnosti Dr. Gustáva Husáka, poklonili sa jeho pamiatke.

G. Husák bol jedným z organizátorov SNP, autorom najdôležitejších politických dokumentov tohto obdobia, či už Vianočnej dohody alebo Deklarácie Slovenskej národnej rady... Bol skutočným otcom našej modernej demokratickej štátnosti.

„Presadil, napriek odporu slovenskej pravice i Benešovho vedenia, tak do Vianočnej dohody, ako aj do povstaleckej Deklarácie SNR a napokon do povojnového Košického vládného programu, že nová povojnová republika sa bude odvíjať od princípu „rovný s rovným“ a bude založená na spoločnom štáte dvoch rovnoprávných národov Čechov a Slovákov.

Tieto zdanlivo banálne slovíčka zmenili úplne všetko. Odstránili totiž základnú filozofickú a právnu premisu českoslovakizmu, že štátotvorným národom je neexistujúci „národ československý“. Bol to základný predpoklad, ktorým začal Gustáv Husák svoj zápas za presadenie federácie, ktorý trval 25 rokov, od decembra 1943 až do októbra 1968. Štvrtstoročie za to bojoval rôznymi prostriedkami: nasadzoval život v Povstaní, inicioval založenie SNR (kľúčového orgánu, ktorý vybojoval všetky emancipačné zákony), viedol bezvýsledné povojnové rokovania s pražskými centralistami, nevýslovne trpel v komunistických žalároch beštiálne mučení za „buržoázny nacionalizmus“ (v rámci ktorého mu vyčítali všetko to, na čo by sme mali byť dnes hrdí – zorganizovanie SNP, presadzovanie rovnoprávnosti Slovenska i boj za federáciu) a napokon využil uvoľnenie pomerov počas Pražskej jari na politické presadenie ústavného zákona o česko-slovenskej federácii.

A hoci bol jeho projekt počas normalizácie oklieštený, jeho historický význam pre cestu Slovenska k nezávislosti je obrovský a kľúčový. Vďaka nemu boli totiž vymedzené súčasné hranice Slovenskej republiky, bez ktorých by bolo hladké a mierové rozdelenie česko-slovenského štátu prakticky nemysliteľné. A čo je nemenej dôležité, presadil zákaz majorizácie vo Federálnom zhromaždení, takže Česi naše emancipačné požiadavky v rozhodujúcich historických chvíľach jednoducho nemohli prehlasať.

...Gustáv Husák, ako každá výrazná historická osobnosť, nepotrebuje oslavovanie, ani osočovanie. Potrebuje konečne objektívne zhodnotenie a uznanie jeho zásluh o rozvoj Slovenska,“ v súvislosti so spomienkou na štátnika a zakladateľa moderného Slovenska uviedol Eduard Chmelár.

Vladimír Dobrovič, snímka autor a J. Luhový

Pre členov ZO SZPB č. 37 patrí toto podujatie medzi jedno z najhlavnejších. Dňa 14. januára sa táto základná organizácia stala ZO SZPB Dr. Gustáva Husáka.

Zachovávajme si pamiatku na našich osloboditeľov!

Dňa 20. 12. 2024 primátor mesta Rimavská Sobota zorganizoval pietne spomienkové zhromaždenie pri príležitosti 80. výročia oslobodenia mesta Červenou armádou a rámci nej aj Rumenskou kráľovskou armádou.

Pietneho zhromaždenia sa napriek nepriaznivému počasiu, spolu s takmer dvesto miestnymi spoluobčanmi, zúčastnil aj mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec RF v SR Igor Bratčíkovi.

Po hymnách SR a RF nasledovali príhovory primátora a hostí.

Rimavskú Sobotu oslobodili vojská 240. streleckej divízie 2. UF maršala R.J. Malinovského, ktorý mal svoj štáb od 20. 12. 1944 do 15. januára 1945 v Tornali.

Prvou obcou, ktorú v okrese Rimav-

ská Sobota oslobodili červenoarmejci, boli Petrovce už 15. 12. 1945. Juh nášho okresu sa tým po päťročnej tyranii maďarských fašistov konečne dožil slobody a po piatich rokoch zažil slobodné Vianoce.

Pri oslobodení Rimavskej Soboty a okolia padlo 84 príslušníkov Červenej armády a 55 príslušníkov Rumunskej kráľovskej armády. Straty na strane okupantov činili 639 Nemcov a 92 Maďarov.

Tohtoročná pietna spomienka sa však nezaobišla bez provokácie tzv. progresívnych banderovských kolaborantov. Exceľenciú Bratčíkovi na transparentoch označovali za fašistu, podobne aj primátora Rimavskej Soboty. Bratčíkovi na ich adresu utrášil poznámku, že títo ľudia by potrebovali vyšetrenie psychiatria!

Zachovávajme si večnú pamiatku na našich osloboditeľov! **Jozef Pupaľa, foto Atila Geese**

Banderosví potomkovia a ich progresivistickí kolaboranti síce protestujú, ale asi nevedia proti komu a čomu. My im však musíme pripomínať objektívnu dejinnú pravdu, že protestujú proti slobode Slovenska a teda proti nám všetkým.

Uctili sme si Mirka Nešpora

80. výročie smrti slovenského vysokoškolského študenta Mirka Nešpora, účastníka Slovenského národného povstania, sme si pripomenuli 17. decembra na mieste jeho posledného odpočinku, na cintoríne v Slávičom údolí v Bratislave. Mirkov príkladný hrdinský protifašistický postoj v príhovore priblížil predseda ObIV SZPB Bratislava Martin Krno.

Vyzdvihol jeho protifašistické aktivity, ktoré ho stáli život. Pripomenul, že M. Nešpor si napriek svojej mladosti hlboko uvedomoval význam protifašistického odboja a zdôraznil, že jeho hrdinský protifašistický postoj bol príkladným vlastenctvom mladého človeka.

V júli 1944 sa M. Nešpor aktívne zapojil do ilegálneho protifašistického hnutia. Odvážne chodil do vojenských posádok agitovať našich vojakov, aby sa pripoji-

li k povstaniu. Pri plnení úloh niekoľkokrát prešiel cez povstalecký front do Banskej Bystrice. Koncom októbra sa zúčastnil partizánskeho boja v Nízkyh Tatrách, kde ochorel. Na odporúčanie velenia jednotky sa vrátil do rodiska a žil v ilegali-te. Príslušníci Pohotovostných oddielov Hlinkovej gardy ho však 13. decembra 1944 na železničnej stanici v Skalici zatkli a následne transportovali na Hlavné veliteľstvo Hlinkovej gardy v Bratislave. Nasledoval výsluch za výsluchom, sprevádzaný neľudským bitím a mučením, ktorému nakoniec mladý študent podľahol.

Po krutom mučení zomrel vo veku 20 rokov v noci zo 16. na 17. decembra 1944. V pitevnom náleze sa píše, že jeho telo bolo pokryté krvavými podliatinami a odreninami na tvári, stopami po mučení horiacimi cigaretami a na krku mal ryhu od škrtidla.

Text a foto: V. Dobrovič

Spomienka na povstalecké Vianoce

Stalo sa už tradíciou, že v decembri organizuje banskobystričká oblasť organizácia SZPB akciu pod názvom „Spomienka na povstalecké Vianoce“.

Aj tento rok, ako súčasť osláv 80. výročia vypuknutia SNP, sa stretli naši členovia, aby si pripomenuli ťažké časy vojny, kedy vojaci a partizáni v slovenských horách pokračovali v boji proti nemeckým okupantom.

Na úvod stretnutia vystúpil s krátkym príhovorom predseda oblastnej organizácie SZPB Ján Pacek, ktorý pripomenul udalosť z roku 1943, kedy práve v období Vianoc sa stretli predstavitelia rôznych slovenských politických prúdov, zjednotili sa na spoločnom protifašistickom vystúpení, a zhodli sa na vytvorení politického orgánu – Slovenskej národnej rady, na obnovení Československa a mieste Slovenska v obnovej republike.

Na tomto základe bolo začiatkom roku 1944 vytvorené aj vojenské ústredie na čele s Jánom Golianom, ktoré postupne pripravovalo, v súčinnosti s partizánmi, ozbrojené vystúpenie slovenskej armády proti nemeckým vojskám.

Predsedička ZO SZPB Trieda SNP B. Bystrica Eva Brozmanová v emotívnom

vystúpení spomenula odhodlanie vojakov a partizánov, ktorí po ústupe do hôr, v zložitých a ťažkých podmienkach, za pomoci obyvateľstva podhorských obcí, pokračovali v ozbrojenom boji proti nemeckým okupantom a ich gardistickým pomocníkom až do oslobodenia vojskami Červenej armády, Rumunskej kráľovskej armády a 1. československého armádneho zboru v ZSSR.

Zdôraznila, že je poslaním a povinnosťou členov SZPB nielen si pripomínať hrôzy vojny, aby predovšetkým mladí ľudia nezabudli postaviť sa aj novodobým prejavom fašizmu, nacizmu a intolerancie, založenej na národnostnej a rasovej nevraživosti.

Pripomenula aj slová prezidenta Petra Pellegriniho, že je žiaduce vytvárať pre našich občanov pocit bezpečia, aby sa nemuseli problémy riešiť pomocou zbraní, aby sme viedli našich potomkov k tomu, aby sa zaujímal o svoju budúcnosť a pritom nezabudli aj na minulosť.

V rámci kultúrneho programu účastníkom spomienkového stretnutia zahráli a zaspievali členovia ZO SZPB z Medzibrodu, združení v mužskej speváckej skupine Borovô.

Stefan Horváth, foto František Bruchánik

Predvianočné posedenie v Nitre

Zástupcovia oblastnej organizácie SZPB v Nitre pod vedením Jozefa Havla a tajomníčky Anny Zabákovéj si pre pozvaných hostí pripravili 17. decembra predvianočné posedenie v zasadačke NSK.

Po uvítaní a družnom rozhovore ako poďakovanie odovzdali pamätné listy pri príležitosti 80. výročia SNP prítomným zástupcom družobných spoločenských organizácií za podporu a spoluprácu, ktorú nám preukazujú počas celého roka pri organizovaní a spoluorganizovaní podujatí a pietnych zhromaždení.

NSK nás finančne i materiálne podporuje pri organizácii Pochodu Skýcov – Zlatno, aj preto nám predseda Branislav Becík navrhol uskutočniť toto posedenie práve na pôde NSK.

Okresný úrad v Nitre nás podporoval aj v minulosti a mal záštitu na súťaži o histórii žiakov 9. ročníkov „Medzníky 2. svetovej vojny“. Mesto Nitra s nami spoluorganizuje spomienkové zhromaždenie pri príležitosti oslobodenia mesta od nemeckého fašizmu.

11. protiletadlová raketová brigáda má nezastupiteľné miesto pri organizovaní zhromaždení, či už sú to slávnostné salvy, čestná stráž a organizovanie „Červených makov“.

JDS sa so svojimi základnými organizáciami zapája do aktivít, ktoré organizuje SZPB, podporuje nás vysoký počet jej členov na všetkých priateľských, spoločenských a športových stretnutiach.

Matica slovenská nám poskytuje priestory na uskutočnenie stretnutí a zasadaní našich základných organizácií a taktiež propaguje naše podujatia a zúčastňuje sa našich aktivít a pozýva našich členov na kultúrne podujatia usporadúvané ňou.

KVH sa zúčastňuje kladení vencov, na ktoré ich pozývame a držia stráž pri pamätníku v dobovej uniforme, čo zvýrazní danú historickú pamiatku, v školách na besedách prednášali históriu 2. svetovej vojny a taktiež žiakom predviedli vojenské artefakty z tohto obdobia.

KV výsadkárov nám je nápomocný pri usporadúvaní Pochodu..., na svoje náklady tlačia Pamätné karty s logom Pochodu... a rozdávať pochodujúcim a toto je nám pomôckou, pomocou ktorej môžeme účastníkov lepšie spočítať. Aj zahraniční účastníci turistického pochodu si odnesú domov kartu na pamiatku. Naše karty už sú v Česku, Poľsku, Anglicku aj v Maďarsku.

Nezastupiteľné miesto v našej organizačnej činnosti majú členovia ZV, klub Nitra Zobor.

Prítomným zástupcom spolupracujúcich organizácií s oblasťou organizáciou SZPB v Nitre sme takouto formou preukázali, že si vážime ich spoluprácu a do budúcnosti sme ich požiadalí, v mene odkazu našich predkov-pradedov, ktorí bojovali v SNP a v 2. svetovej vojne, aby v tomto duchu nám naďalej pomáhali v udržiavaní pravdivej histórie slovenského národa.

Anna Zabáková

Ludovít Pavel Sýkora a je

Jednou z polozabudnutých osobností protinemeckého odboja za 2. svetovej vojny bol aj podplukovník Ludovít Pavel Sýkora, pochádzajúci z Bardejova, kde sa narodil v roku 1897.

Po štúdiu na učiteľskom ústave v Prešove bol povolaný do rakúsko-uhorskej armády, kde v roku 1916 absolvoval Školu dôstojníkov pechoty v zálohe v Lučenci. Následne bol odvelený na front 1. sv. vojny, z ktorej bol demobilizovaný v hodnosti poručíka v zálohe a začal učiť na rôznych miestach. Riaditeľom štátnej lu-

dovej školy v Košiciach bol až do roku 1938, kedy ich obsadilo Maďarsko. Ovládal český, ruský, maďarský a nemecký jazyk.

Ako dôstojník v zálohe v medzivojnovom období zúčastňoval sa vojenských cvičení a inštruktážnych kurzov v Košiciach, v roku 1935 absolvoval aj inštruktážny kurz pre dôstojníkov v zálohe pre službu vyšších veliteľstiev. V rámci odborných znalostí absolvoval guľometný, útočný, peší a jazdecký výcvik a v rámci modernizácie ČSA aj kurz autovodičov. Z hľadiska vojenskej topografie mal preštudované geografické reálie Poľska, ZSSR, Maďarska, časti Rumunska, Juhoslávie a Rakúska, severného Talianska a časti Nemecka. Vďaka svojim odborným znalostiam a politickej spoľahlivosti bol viackrát povýšený, pred druhou svetovou vojnou naposledy 1. 1. 1937 na kapitána pechoty v zálohe. V čase uplatňovania politiky čechoslovakizmu, kedy boli prednostne povyšovaní hlavne Česi, to bol zriedkavý jav, ktorý svedčí o jeho vysokom hodnotení a dôvere nadriadených k jeho osobe.

Počas mobilizácie v roku 1938 nebol povolaný, pretože patril k starším odvodovým ročníkom. Po nútenom odchode z Košíc pôsobil ako učiteľ meštianskej školy v rokoch 1939–1940 v Lipanoch a v rokoch 1940–1944 v Sabinove. Vznik Slovenskej krajiny, Slovenského štátu a Slovenskej republiky a hlavne vtedajšie politické pomery odmietal a preto sa už od roku 1939 zapojil do ilegálnej odbojovej činnosti.

Počas vojny proti Poľsku bol

v septembri 1939 povolaný k pešiemu pluku 6 Prešov a zaradený ako veliteľ bojového práporu. Po šiestich týždňoch, vzhľadom na kapituláciu Poľska, likvidoval bojový prápor a 28. 10. 1939 bol demobilizovaný.

Do odboja sa zapojil...

...od roku 1939. Najskôr sa v Sabinove v rámci evanjelického prostredia začal kontaktovať s československy zmýšľajúcimi občanmi a Čechmi, ktorí tu žili. Postupne si tam vytvoril vlastnú odbojovú skupinu, do ktorej, podľa jeho vlastného osvedčenia 26. 12. 1947, patrili: Alojz Beránek (podnikateľ z Lipian), Juraj Bizon (neskorší veliteľ Národnej bezpečnosti v Lipanoch), Štefan Cehelský (drevoobchodník zo Sabinova), Vojtech Cuker (učiteľ zo Sabinova), Jozef Galanda/Galajda (železničný zamestnanec zo Sabinova), Dr. Ludovít Grek (povojnový hlavný radca poverenictva vnútra v Bratislave), Ján Hroboň (evanjelický farár v Sabinove), Rudolf Ichniovský (kominársky majster zo Sabinova), Imrich Jacko (tesár z Brezovice nad Torysou), škpt. Alexander Junas (dôstojník z povolania), Ján Kračmár (súdny revident zo Sabinova), Štefan Krámer (riaditeľ meštianskej školy v Sabinove), Peter Martinček (hlavný trafikant zo Sabinova), Vincent Norko Štofčík (sódovkár zo Sabinova), Ing. Alexander Paľša (riaditeľ štátnej roľníckej školy v Sabinove), Štefan Pinka (krajčír z Lipian), Jozef Prídavok (železničiar vo výslužbe zo Sabinova), Ján Sopčák (hostinský z Červenice nad Torysou), Emil (Emanuel) Šmídl (automechanik zo Sabinova), Andrej Šoltys (roľník z Jakubovian), Ján Šoltys (obchodník zo Sabinova), Ján Tuleja (roľník z Ňaršan – dnešné Ražňany), Andrej Zaleta (poštový zamestnanec zo Sabinova), Peter Židovský (roľník z Jastrabieho), Jozef Žilka (roľník z Červenice). V rámci skupiny vytvoril okresný ilegálny výbor v Sabinove, ktorý bol ako prvý na Slovensku sprisahaný už 4. mája 1942.

Pred vypuknutím SNP

Ilegálna odbojová činnosť Ludovíta Pavla Sýkora a jeho odbojovej skupiny v prvej fáze do vypuknutia SNP spočívala v zbieraní finančných prostriedkov, šatstva, výstroja, zbraní, streliva a výbušnín. Neskôr začali vykonávať záškodnícku činnosť. Cestoval po Slovensku ako spojka a sám ukrýval prenasledované osoby, odbojárrov, spojky, ruských, srbských a poľských utečencov. Podieľal sa na organizovaní prechodov utečencov, hlavne československých vojakov a dôstojníkov z Protektorátu Čechy a Morava cez Slovensko do zahraničia. Odbojová skupina sa

venovala aj protifašistickej propagande a spolupracovala pri vydávaní a šírení letákov, ktoré vyzývali ľud na odpor a boj proti ľudáckemu režimu a fašistickým okupantom. Nemenej dôležitou bola spravodajská a výzvedná činnosť, kedy získaval informácie o operačných bodoch, o sile a pohybe nemeckých vojsk na území východného Slovenska.

Veľmi úzko s tým súviselo nadväzovanie kontaktov a spolupráce s ďalšími odbojovými skupinami. V rámci evanjelického prostredia sa napojil na skupinu biskupského tajomníka Pavla Neckára, ktorá pôsobila v Prešove a v rámci celého východného Slovenska. Táto bola napojená na odbojovú skupinu „Flóra“ a Socialistické súručenstvo, ktoré pôsobili spočiatku na západnom Slovensku a mali spojenie s exilovou vládou v Londýne a s odbojovou skupinou „Victória“, ktorá pôsobila na Morave. Od roku 1940 pracoval v ilegálnej skupine Ing. (?) Krna.

V rámci svojich kontaktov spolupracoval s Kvetoslavou Viestovou, Jozefom Bahurinským, Alexandrom Bahurinským, Máriou Ottovou-Bahurinskou, ktorí pôsobili v Bratislave, s Andrejom Oravcom z Tornale, Jozefom Chrapčiakom z Košíc, Jozefom Hrabčiakom zo Štrbského Plesa a Ing. Borisom Horáčkom z Prahy. Najčastejšie však s prešovskou skupinou Pavla Neckára, kde okrem neho patrili Karol Miklánek, Miroslav Dugáček, Doc. Michal Barbarič, Vilma Rajtová... Spolupracoval aj s ďalšími odbojovými skupinami, v Bardejove to boli Trumpeš, Pavlov a Grofik, vo Vranove nad Topľou pôsobili Dr. Cyril Daxner a Vojtech Cuker, v Rožnave Jungovci, Nečej a Oravcovci, v Trebišove Žofia Zarembová, v Stropkove Petruškovci, v Starej Ľubovni pôsobil Beskid.

Ludovít Pavel Sýkora bol spojkou a kuriérom. Jeho ďalšími spojkami boli Peter Židovský, Kamil Franc, Michal Petruška ml. a Štefan Lukáš. L. P. Sýkora postupne rozšíril svoje odbojové aktivity o spoluprácu s partizánskymi skupinami. Organizoval pomoc jednotlivým partizánskym oddielom, s ktorými bolo československé ilegálne hnutie v spojení s partizánskou brigádou „Gottwald“ – pod velením kapitána V. A. Kvitinského, partizánskou brigádou „Čapajev“ – pod velením Ivana Kononoviča Baľutu (a náčelníka štábu Ludovíta Kukorelliho), so štáбом partizánskej brigády „Alexandra Nevského“ – pod velením podplukovníka Viktora Alexandroviča Karasjova – Stepanova, ktorá prišla na územie východného Slovenska v auguste 1944. Spolupracoval aj s menšími oddielmi, ktoré vznikli v oblasti Bardejova, Hanušoviec

nad Topľou, Vranova nad Topľou, Michaloviec, Rejdovej a Slavošoviec. Okrem materiálnej pomoci, zabezpečoval informácie o dislokácii, sile a pohybe nemeckých vojenských útvarov na východnom Slovensku.

Do odbojovej činnosti bola zapojená aj manželka kpt. L. P. Sýkora a jeho dve dcéry. Pred gestapom sa zachránili útekem do Slanských vrchov, kde sa s pomocou odbojových pracovníkov a falošných dokumentov schovávali až do príchodu frontu.

Situácia po vypuknutí SNP...

...sa zmenila. Nemci odzbrojili dve východoslovenské divízie. Časť dôstojníkov a vojakov sa pridala k partizánom alebo sa snažila prebít na povstalecké územie. Pre Ludovíta Pavla Sýkora sa aktívna bojová činnosť začala 1. 9. 1944, kedy vstúpil do partizánskej brigády Alexandra Nevského.

Jej štáb sídlil pri obci Kríže v Čergovskom pohorí. Jednotlivé oddiely vytvorili kruhovú obranu v perimetrii obcí Livov, Livovská Huta, Olejníkov, Abrušovec a Baranie. V tom čase sa už v tomto priestore viedli urputné boje s postupujúcimi nemeckými jednotkami. L. P. Sýkora hneď po svojom príchode zorganizoval silnú dobrovoľnícku čatu, neskôr prápor, ktorý tvorili dobrovoľníci, dôstojníci a vojaci dvoch východoslovenských divízií.

So svojou jednotkou sa hneď zapojil do obranných bojov. Už večer 1. septembra 1944 v silnom daždi išiel so svojou čatou zabezpečiť ochranu povstaleckému delostrelectvu smerom od Fričkovie. Po návrate v noci dostal rozkaz, aby obsadil cestu medzi Raslavicami a Demjatou. Po príchode na miesto, po zotmení zaisťovali prácu minérov, ktorí zničili železničný a cestný most.

Jedna skupina zaistila a previedla motorizované delostrelectvo, ktoré cez deň ostreľovalo železničnú stanicu v Prešove, cez Raslavice a Osikov na Čergov. Nemci z pomsty nasledujúci deň bombardovali bezbrannú a nikým neobsadenú obec Sedikart (dnešná obec Záhradné). Čata L. P. Sýkora prenocovala v obci Závadka a predpoludním 2. 9. 1944 sa vrátila na Čergov. Nasledujúcu noc sa spoločne zúčastnili útoku na okolité horské obce a okolie, ktoré obsadili Nemci, lebo hrozilo, že partizánska brigáda Alexandra Nevského bude obkľúčená.

Kpt. Sýkorovi a jeho dvom čatám bol určený hlavný smer nočného útoku na obec Hradisko. Podarilo sa im vytlačiť nemeckú jednotku smerom na Terňu. Tieto boje trvali do 6. septembra 1944, kedy ich oddiel dostal telefonický rozkaz, aby sa urýchlene do 24.00 hod.

premiestnil do sídla štábu. Následne sa presunuli pod vrch Minčol, kde bol oddielu pridelený komissár npor. Košťá Danielov a príslušníci oddielu tu 7. 9. 1944 jednotlivo zložili ústne aj písomne partizánsky sľub.

Z dôvodu nebezpečenstva obkľúčenia nemeckými jednotkami a na základe rozkazu, ktorý dostal veliteľ partizánskej brigády pplk. Karasjov, bola zhromaždená celá brigáda, vrátane oddielu kpt. Sýkora a horskej kanónovej batérie npor. Ožvoldíka pod Minčolom, spolu okolo 800 bojovníkov. Následne sa večer 8. septembra 1944 začal presun na stredné Slovensko na pomoc bojujúcim povstaleckým jednotkám.

Počas presunu brigáda pokračovala v striedavej deštruktívnej, zásobovacej a výzvednej činnosti. Presúvala sa po trase Jastrab (dnešné Šarišské Jastrabie) cez Nemcami stráženú hradskú cestu a železničnú trať Sabinov – Orlov, kde boli v krátkom boji zlikvidované nemecké stráže a ukoristené 2 guľomety.

Pokračovali cez obec Vyslanka, Levočské vrchy, tunel pri Poprade, obec Kubachy (dnešné Spišské Bystré), Kvetnicu, kde došlo k prestrelke s Nemcami. Ďalej postupovali cez obce Vikartovce, Liptovská Teplička až do Heľpy. Odtiaľ sa celá brigáda presunula do Banskej Bystrice vlakom. Následne sa presunuli cez obce Podlavice a Tajov do lesov nad obcou Kordíky.

Počas presunu cez Levočské vrchy sa k oddielu kpt. Sýkora pričlenila aj 20-členná skupina por. del. Milana Kozu.

V druhej polovici septembra 1944 z priestoru Kordíky podnikali jednotlivé oddiely viaceré bojové akcie na bližšie aj vzdialenejšie miesta. Tu bola partizánska brigáda reorganizovaná. Kpt. Sýkora velil svojmu práporu, náčelníkom štábu práporu bol kpt. Jozef Szabo, po jeho smrti npor. del. Milan Kozu, ktorý bol zároveň veliteľom 1. roty. Neskôr funkciu náčelníka štábu prevzal kpt. Viktor Haverlík. Spravodajským a štábnym dôstojníkom sa s titulárnou hodnosťou kpt. stal por. del. Jozef Baník, ko-

Skaza Drážďan

V dňoch 13. až 15. februára 2025 uplynie 80 rokov od zbombardovania a úplného zruinovania historického saského mesta Drážďany (Dresden). Udalosť nám pripomína syn jedného zo slovenských vojnových zajatcov, ktorý toto bombardovanie neprežil.

V januári a februári 1945, keď sa už Červená armáda cez Prusko a Poľsko prebýjala bližšie k Berlínu, prišlo politicko-vojenské rozhodnutie najvyššieho velenia spojencov Veľkej Británie a Spojených štátov bombami zrovnať so zemou a vypáliť Drážďany.

Letecký nálet uskutočnilo 722 anglických a 527 amerických bombardérov necelé tri mesiace pred kapituláciou nacistického Nemecka. Uskutočnil sa v dvoch hlavných vlnách, každá trvala necelú hodinu. Celkovo bolo zhradených vyše 3 900 ton trieštivých a zápalných (fosforových) bômb.

Po bombardovaní ostalo celé mesto v troskách. Dnešné údaje hovoria, že v nich zahynulo 22 700 až 25 000 osôb. Aj z tohto je vidieť, že údaje sa rôznia, ale nikdy sa už nepodari zistiť presne koľko bolo obetí.

Slovenské obete

Žiaľ, v troskách zahynulo aj 7 z 15 slovenských vojnových zajatcov. Každý mal svoje číslo vyrazené na kúsku plechu a na špagáte priviazané na krku s označením tábora a čísla zajatca: STALAG IV B a číslo.

Zo siedmich zahynutých Slo-

vákov šiesti boli z obce Sklabiňa (okres Martin) a jeden z Prievidze: Július Perinaj (40 ročný), Ján Perinaj (44 ročný), Jozef Pavlík (30 ročný), Jozef Majerčík (42 ročný), Juraj Majerčík (39 ročný), Jozef Sumka (25 ročný) a z Prievidze 18 ročný Ján Dobrovodský.

Sklabinských občanov nemecká okupačná armáda zajala 3. októbra 1944 a odviekla ich do vojnového tábora Stalag IV. B v meste Mühlberg. Začiatkom decembra 1944 boli presunutí na prácu do asi 80 km vzdialených Drážďan.

V Sklabini po zosnulých zostalo 19 sirôt. Jednou z nich som aj ja – Ján Perinaj (narodený v máji 1932), sirota po zahynutom otcovi rovnakého mena.

Som dlhoročným aktívnym členom SZPB v základnej organizácii vo Svite a dlhoročným odberateľom časopisu Bojovník. Mesto Drážďany som prvýkrát navštívil v roku 1957. Bol hrôzostrašné vidieť tú skazu!

Rozpačitý záver

Historici sa rôznia v názore, či Drážďany mali zo strategicko-vojenského hľadiska nejaký väčší vojenský význam, pre-

Ohnivá búrka, spôsobená bombardovaním, zničila 39 km² mesta.

tože v tomto meste sa nenachádzali väčšie výrobné vojenské komplexy, ktoré by mimoriadne podporovali zbrojnou výrobou nemeckú armádu. Tá bola hlavne v okolitých menších mestách. Mesto bolo preplnené nemeckými utečencami z Poľska, Pruska a Sliezska, ktorí utekali pred postupujúcou Červenou armádou.

Historici sa tiež rôznia v názore, kto vlastne vydal rozkaz na takéto masívne bombardovanie a či to nejaký výraznejšie pomohlo Červenej armáde a armádam západných spojencov na urýchlenie definitívnej porážky Nemecka.

Spomienky očitého svedka

Jeden z vojnových zajatcov Ondrej Ďurík-Haliene, ktorý sa z tohto drážďanského pekla vrátil zranený v lete 1945 domov do Sklabine, nám sirotám rozprával, ako to tam bolo, že aj železo vtedy horelo. Vtedy som mal 13 rokov a vôbec som nechápal, ako mohlo železo horieť. Pochopil som to až neskôr, keď som sa dozvedel ako sa správa fosfor rozprsknutý z bomby a teda, že všade tam, kde buchli fosforové bomby, všetko, doslova všetko horelo.

Pre sklabinských potomkov, ako aj pre nás sirotky, ktorých otcovia zahynuli v drážďanskom

pekle, to bola a je celoživotná trauma a smutná spomienka na hrôzy a utrpenia 2. svetovej vojny. Veď po otcovi sme doma ostali štyri maloleté sirotky. Kde je pochovaný náš otec nevieme, predpokladá sa, že je asi vo veľkom spoločnom pohrebisku.

Nech je táto tragédia veľkou výstrahou pre súčasnosť, ale aj budúcu generáciu s tým, že takéto hrôzy a utrpenia sa nesmú viac opakovať, hoci v súčasnom nepokojnom svete, tak v Európe, ako aj v iných častiach sveta, stále, bohužiaľ, prebiehajú rôzne vojny s tragickými ľudskými a ekonomickými dôsledkami.

Ján Perinaj

Červenoarmejec Ondrej Šinar-Šmál, zabudnutý gemerský hrdina

V dôsledku Mníchovskej zrady sa južná časť Gemera ocitla v Maďarskom kráľovstve.

Proti tomu sa 5. 3. 1938 vo dvorane hotela Tatra v Rimavskej Sobotke konala manifestácia, ktorú zvolal Spolok maďarskej mládeže. Maďarskú časť obyvateľov reprezentoval básnik Július Morvay a slovenskú delegáciu viedli spisovateľ Peter Jilemnický a Ladislav Novomeský.

Spoločná výzva znela: „Vyzývame obecnosť na podporovanie snahy o zblížovanie príslušníkov československého a maďarského národa, medzi ktorými sú len umelo vytvorené prekážky, ich záujmy a túžby sú však spoločné, len svoje myšlienky vyjadrujú v rôznej reči.“

V dňoch 17.–18. 9. 1938 sa v Rimavskej Sobotke konala manifestácia na podporu jednoty republiky. S najväčšou pravdepodobnosťou sa dá povedať, že na oboch podujatiach bol prítomný aj mladý komsomolec Ondrej Šinar-Šmál, syn stolára z Tomášovej (dnes súčasť Rimavskej Soboty).

Mladí komsomolci, ako aj Ondrej Šinar-Šmál, odmietli bojovať v maďarskej armáde proti vojakom Červenej armády a pri prvých príležitostiach k nim prebehli. Boli medzi nimi aj desiatky Gemerčanov.

Pavol Balík a Ondrej Šinar-Šmál boli zaradení medzi červenoarmejcov, brániacich Sevastopol'ský prístav na Kryme. Žiaľ, mladý kapitán Červenej armády Ondrej Šinar-Šmál 28. 8. 1941 pri obranných bojoch proti útočiacim Nemcom padol.

Po vojne mu obyvatelia Tomášovej odhalili pamätnú tabuľu na jeho rodnom dome, kde je dnes materská škôlka. Skromná tabuľa sa dožila výročia jeho hrdinskej smrti v Sevastopole a 80. výročia oslobodenia jeho rodiska.

Písmo však nahlodal zub času, a bolo by potrebné, aby sa našli prostriedky na jeho obnovu, prípadne na doplnenie portrétom protinacistického bojovníka.

Treba pripomenúť, že 6. mája 2020 to bolo po prvý raz, kedy sa pamiatke padlému obrancovi Sevastopolu prišiel pokloniť aj predstaviteľ veľvyslanectva RF v SR, pplk. Alexander Zadorožný v sprievode asistentky Mariny Saratkinovej.

Predseda ZO SZPB arm. generála I. Svobodu v Čiernom Potoku Jozef Púpala

Spomienka na Karola Adlera

S mestom Dobšiná je späté meno veliteľa partizánskeho oddielu Sándor Petőfi kpt. Karola Adlera, ktorý padol počas SNP do zajatia 10. decembra 1944 vo Vyšnej Slanej a 20. decembra 1944 bol na námestí v Dobšinej popravený obesením na lipe. 80. výročie tejto udalosti sme si pripomenuli minulý mesiac.

Veliteľ Karol Adler to jednoducho s ľuďmi vedel. Nevedno, kedy vznikla jeho prezývka „Otec“, ktorá po krátkom čase prešla i na partizánsky oddiel.

Koncom septembra 1944 bol oddiel doplnený o sedem členov z oddielu Slava a začlenený do partizánskej brigády Za slobodu Slovanov. Jeho počet narástol na 150 bojovníkov.

Partizánsky štáb v Čiernej Lehote rozhodol presunúť partizánske základne do hôr. Adlerovi partizáni sa presunuli k Jelšave (tú dokonca dva týždne bránili proti nemeckej presile), k Rejdovej a Vyšnej Slanej.

Jedna z Adlerových skupín bola úplne rozbitá a tým, čo prežili, veliteľ pravdepodobne nariadil prebiť sa na vlastnú päsť z obkľúčenia. Karol Adler s piatimi spolubojovníkmi kryl ustupujúcich partizánov. Jeho skupina sa potom ukryla vo Vyšnej Slanej v pivnici u istého (?) Piku, ktorého poznali ako dodávateľa potravín.

Aj po osemdesiatich rokoch sa ťažko píše o tom, čo nasledovalo. Nemci Karola Adlera chytili a neľudsky mučili. Mohol získať čas a azda aj zachrániť si život prezradaním mien spolubojovníkov a trasy presunov partizánskych skupín? Mohol! No neurobil to!

Preto ho po troch dňoch mučenia obesili na námestí v Dobšinej s dvomi ďalšími spolubojovníkmi. Na toto divadlo sa museli pozerieť násilne sem zhromaždení ľudia. Nemci zakázali mŕtvych pochovať. Vraj na výstrahu. Miestnym obyvateľom sa to podarilo až na Štedrý večer.

Krátko po oslobodení Levoče, Košíc, Rožňavy a Dobšinej navštívila manželku a syna Karola Adlera pani Piková a priniesla vdove na pamiatku batôžtek s niekoľkými osobnými vecami manžela: partizánsku legitimáciu, list J. Hricovi a dve či tri fotografie.

* * *

Poznámka: Sándor Petőfi, narodený ako Alexander Petrovič, bol maďarský básnik slovenského pôvodu, jedna z najvýraznejších postáv Uhorskej revolúcie v roku 1848.

Pavol Burger, spracované podľa Ročenky odbojárov 1996

Odtajnené dokumenty

Zo spolupráce USA s Treťou ríšou

Na jar 1943 sa USA, ako neskorší spojenec ZSSR a V. Británie, snažili pomocou spravodajských služieb potichu predať cez nastrčené osoby strategicky dôležité materiály Tretej ríše, ktorá práve zhromažďovala bojové sily pri Kurskom oblúku.

Hovorí o tom odtajnený dokument z archívu Služby vonkajšej rozvedky Ruska, ktorý je zverejnený na stránke ruskej Prezidentskej knižnice B. Jeľcina.

Konkrétne je tu uverejnená fotokópia agentúrnej správy pre Moskvu zo Štokholmu o obchode medzi USA a Nemeckom cez nastrčené osoby. Dokument má dátum 24. apríl 1943, kedy sa hitlerovci aktívne pripravovali udrieť na sovietske vojská pri Kurskom oblúku.

Odosielateľom správy bola osoba podpísaná ako „Kin“, čo bol operačný pseudonym Borisa Rybkina, vynikajúceho rozvedčíka a vtedajšieho sovietskeho rezidenta v Štokholme. Správa bola adresovaná „Viktorovi“, teda Pavlovi Fitinovi, legendárnemu náčelníkovi sovietskej vonkajšej rozvedky v čase Druhej svetovej vojny.

„Na konci marca navštívil spolupracovníka nemeckej obchodnej komory v Štokholme Swatkowskeho knieža Obolenskij s návrhom zorganizovať barterový obchod niektorých tovarov medzi Amerikou a Nemeckom cez nastrčené osoby,“ písal Rybkin.

Sergej Obolenskij bol bývalý ruský dôstojník, ktorý po občianskej vojne emigroval do USA. Počas druhej svetovej vojny pracoval v Správe strategických služieb USA – predchodcovi CIA – dosiahol tam hodnosť podplukovník.

„Obolenskij upozornil, že v tejto záležitosti bude účastný knieža Volkonskij a nejaký Bachtin, že sa to robí na pokyn Američanov, ktorí potrebujú

isté nemecké chemikálie a súhlasia predať Nemcom platínu a technické diamanty, pričom ďalšie podrobnosti budú dohodnuté po principiálnom súhlase Nemcov,“ dodal štokholmský rezident.

Swatkowski podľa Rybkinovej informácie oznámil Obolenského návrh nemeckému obchodnému atašé Berentsovi. Hitlerovci sa obávali provokácie zo strany Američanov, no Swatkowski sa za Obolenského zaručil. Po tomto predstaviteľia USA poslali do Berlína otázku o danom obchode, odkiaľ prišiel pokyn opýtať sa Američanov na zoznam materiálov, ktoré môžu predať a ktoré si chcú zakúpiť.

„Za Američanov sa touto záležitosťou zaoberal prvý tajomník Carlson a Berlín poveril roko-

vaním miestneho predstaviteľa Drážďanskej banky Ottokara von Knieriema,“ poznamenáva Rybkin a dodáva, že „zároveň odletel do Berlína tajomník obchodnej komory Koch, ktorý po návrate uviedol, že Goring dal pokyn predĺžiť rozhovory, no neprezrádzať, čo Nemecku chýba, a aby objem tohto obchodu bol najmenej 10 miliónov švédskych korún“.

Strany si podali ruky

„Američania na konci rozhovorov vypracovali konkrétny návrh, že môžu hneď dodať Nemcom platínu v hodnote 25–30 miliónov korún“ a že barter sa môže uskutočniť v Portugalsku alebo vo Švédsku a „požadovali nomenklatúru chemikálií, ktorými Nemci môžu uhrádzať platby za platínu“.

Podľa sovietskej rozvedky von Knieriem oznámil Swatkowskemu, že do Štokholmu vyráža riaditeľ Drážďanskej banky Rasche so širokými právomocami od Goringa. No a podľa Knieriema Rasche už predtým dostal úlohu nájsť takýto kontakt, pretože hitlerovci mali „absolútny záujem“ na obchode s Američanmi.

„Počas minulej vojny takýto obchod prekvital a súčasný návrh Američanov je prvou lastovičkou cez túto vojnu,“ hovoril predstaviteľ Drážďanskej banky.

Vladimír Mikunda

Aj toto sa dialo za prezidenta Franklina D. Roosevelta.

„Hitlerova dilema“: V USA porovnali stav OSU so silným krachom Wehrmachtu

Ukrajinské sily sa vraj môžu na Záporožskom smere ocitnúť v situácii, podobnej nacistickým vojskám pri Kursku, napísal americký expert, vedecký pracovník Centra bezpečnostnej politiky Steven Bryen v článku pre Asia Times.

Podľa jeho slov Červená armáda značne prevyšova-

la súčasné bojové činnosti na Záporožskom smere, no podľa ďalších parametrov sú si situácie 2023 a 1943 podobné.

Bryen poukázal na vtedajšiu a súčasnú zhodu. Konkrétne na aktívne nasadenie obrnenej techniky a mín a na zlepšenie taktických kvalít ruskej strany. No a za hlavnú podobnosť považuje zhodu v dôsledkoch bitky.

-r-

Čo skrývala banka Credit Suisse? Vzťah s nacistami!

Švajčiarska banka Credit Suisse skrývala svoje veľmi tesné vzťahy s nacistami, neprezrádzajúc časť informácií o bankových účtoch nacistov a čiastočne bránila uskutočneniu vyšetrovania, uvádza The Wall Street Journal s odvolávkou sa na dokumenty z predtým utajených archívov.

List poznamenáva, že v roku 2021 nezávislý ombudsman Neil Barofsky začal nové vyšetrovanie o vzťahoch dcérskej spoločnosti UBS s nacistami. Bol za to odstránený, pretože vraj „prekročil hranice, určené na vyšetrovanie“.

Dnes je Barofsky späť a pokračuje v nachádzaní dokumentov „desiatok fyzických a právnických osôb, prepomených na nacistické zverstvá“, píše ruská RIA Novosti. Predbežne vraj bolo nájdených 13 zhôd medzi menami 99 známych nacistov.

Z vyšetrovania, ktorému sa nevyhli ani bývalí zamestnanci banky, „bolo zistené že banka skrývala svoju úlohu, keď nie vždy informovala o tom, čo bolo známe,“ napísal americký list.

Už pri vyšetrovaniach v 1990-tych rokoch dve nezávislé komisie zistili, že švajčiarski bankári zakrývali oči nad krádežou židovských aktív nacistami počas vojny a často prekážali pokusom vrátiť rodinám ich peniaze.

-r-

Pre tých, ktorí chcú vedieť viac

Informujeme vás o unikátnom informačnom zdroji – Druhá svetová vojna v archívnych dokumentoch.

Zdroj sa nachádza na portáli Prezidentská knižnica B.N. Jeľcina Kancelárie prezidenta RF. Digitalizáciu obrovského objemu dokumentov, vrátane málo známych a len nedávno odtajnených, vykonal Rosarchív za účasti archívnej služby MZV RF, Ministerstva obrany RF, Federálnej bezpečnostnej služby (FSB) a Služby zahraničnej rozvedky Ruska.

Je tu, napr., grandiózny súbor materiálov o predhistórii 2. svetovej vojny, zachytávajúci obdobie od januára 1933 do 31. augusta 1939. Celkovo sa v ňom nachádza 1 700 archív-

nych dokumentov, fotografií a fragmentov filmových aktualít. Asi polovica z nich je publikovaná prvýkrát.

Pre historikov je tento zdroj hodnotný tým, že dáva do vedeckého obehu nové archívne materiály. Pre publicistov je zaujímavý tým, že im umožňuje nový pohľad na také delikátne momenty, ako boli pokusy o vytvorenie systému kolektívnej bezpečnosti v Európe, na anchluss Rakúska, na Mnichovskú dohodu a obetovanie Československa západnými mocnosťami, na vzťahy medzi hitlerovským Nemeckom a Poľskom, na neúspech moskovských rokovaní predstaviteľov ZSSR, Anglicka a Francúzska o spoločnom odpore voči nemeckej agresii, atď.

-r-

- **Bačkov:** Ján Gašpar 70 rokov.
- **Bardejov 1:** Aniza Cimbalo-ová 81 rokov.
- **Bardejov 2:** Anna Balažová 75 rokov.
- **Bardejov 3:** Anna Ondusková 65, Mária Koščáková 81 a Ján Zajac 84 rokov.
- **Bardejov 4:** Miroslav Rybár 70 rokov.
- **Banská Bystrica – Radvaň:** PaedDr. Milan Ponický 65, Ľubomír Hajduk 70 a Mária Vajdová 82 rokov.
- **Bernolákovo:** Jana Jurčová 82 rokov.
- **Belá – Dulice:** Viera Kováčiková 82, Jaroslav Šimko 86 a Miloslav Sumka 85 rokov.
- **Bratislava – Nové Mesto 1:** Pavel Kalenár 70 rokov.
- **Bratislava 24:** Štefan Buzinkai 75, Ing. Nadežda Prizemínová 84 a Františka Slaninková 83 rokov.
- **Brezno 2:** Ing. Ján Prečuch CSc. 75 rokov.
- **Budiná:** Peter Mócz 50 a Mária Kapcátová 80 rokov.
- **Cinobaňa:** Zdena Fodorová 70 a Iveta Nuňuková 65 rokov.
- **Čirč:** Nadežda Šulkovská 60 rokov.
- **Detva:** Ing. Martin Strelec 93, Jaroslav Švábenský a Soňa Strelcová 87, Vilma Miklóšová a Štefan Závodný 86, Ján Lakota, Emil Ďuriš a Irena Schrone-rová 85, Jozef Hulina a Štefan Vreštiak 83, Mária Sarvašová 82, Zuzana Luptáková 80, Oľga

- Klincová, Ing. Milan Sýkora, Emil Vrťo a Jozef Lalík 75, Milan Hámorský, Emília Peknušáková a Margita Šneková 70 a Mgr. Matej Lalík 40 rokov.
- **Dolné Vestenice:** Ľubomír Illa 70, Zuzana Botková 85 a Štefan Chynoracký 93 rokov.
- **Gerlachov:** Oľga Harčaríková 65 rokov.
- **Hážlín:** Ján Oláh 55 rokov.
- **Hniezdne:** Tatiana Bučková 55 a Mária Osvaldová 75 rokov.
- **Hnúšť'a:** Mária Tokárová a Viera Guželová 70, Ing. Oľga Maciaková 60 a Ondrej Ilčík 75 rokov.
- **Hrabské:** Monika Kolcunová 55 rokov.
- **Hrachovo:** Ján Suja 70 a Ondrej Knechta 60 rokov.
- **Hrušov:** Ján Hajdúch 83 rokov.
- **Jarabina:** Júlia Hlinková 87 rokov.
- **Jakubany:** Katarína Rybovičová 75 a Anna Chudíková 70 rokov.
- **Kokava nad Rimavicou:** Elena Zdút Šťastná 70 rokov.
- **Kolačno:** Jana Gašparíková 83 rokov.
- **Kolačkov:** Mária Trembáčová 60 rokov.
- **Kráľovský Chlmec:** Valéria Drahomerecká 75 rokov.
- **Lučenec:** Edita Novotná, Ľubomíra Oláhová, Emília Adamová a Anna Mullerová 70 rokov.
- **Ľubietová:** Júlia Hiadlovská

- 91 a Elena Lamperova 80 rokov.
- **Martin – ZO SZPB plk. Pelcrovej:** Emília Bukvová 75, Darina Hlavatová a Milan Mišura 85 rokov.
- **Michal'any:** Alexander Kutšínský 70 rokov.
- **Michalovce:** Klára Sidorová 84 a Anna Rajmanová 75 rokov.
- **Medzibrod:** Antónia Čížová 81 rokov.
- **Medzilaborce:** Miroslav Cepko 70, Ján Kazimír 81, Vasil' Lazor 80 a Mária Ufnárová 81 rokov.
- **Miezgovec:** Ing. Boris Lech 50, Rastislav Hollý 85 rokov.
- **Myjava:** Ján Martiš 91 a Jarmila Košnárová 70 rokov.
- **Nacina Ves:** Marianna Jakubíková 70 a Alena Macková 60 rokov.
- **Nižné Nemecké:** Milan Husár 65 rokov.
- **Novosad:** Marek Baran 70 rokov.
- **Parchovany:** Anna Ivanocová 92 rokov.
- **Petrovce nad/Laborcom:** Terezia Krajňáková 95 a Jozef Zajac 75 rokov.
- **Prievidza:** Darina Brezániová 82 a Irena Tomová 97 rokov.
- **Prievidza – ZO SZPB pri HBP a.s.:** Róbert Kurthy 90 a Anton Švarc 81 rokov.
- **Poltár:** Jolana Šuhajdová 75 a Eva Vargicová 65 rokov.
- **Rakovce nad Ondavou:** Pavol Varga 81 rokov.

- **Revúca – ZO SZPB gen. Vies-ta:** Beáta Mikšíková 50, Katarína Štrbjanová 60, Eva Turisová 65, Irena Kováčová 70, Anna Jurštáková 75, Ján Klimo 75, Jozef Baláž 80, Ivan Klineko 82 a Mária Cimbalistová 92 rokov.
- **Rožňava:** Alica Cabanová 70 a Jana Jesenská 60 rokov.
- **Selce:** Daniel Hlinka 83 a Ján Vajs 75 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Milan Kurlanga 85, Štefan Pokrivčák 88 a Štefan Ribovič 70 rokov.
- **Stará Kremnička:** Anton Števíca, Magdaléna Babinová a Marta Sekerešová 82 rokov.
- **Strážske** Martin Mochťák 40, Juliana Perháčová 87 a Ján Duraník 84 rokov.
- **Tisovec:** Ing. Dušan Hutka 70 a Elena Krišková 84 rokov.
- **Tomášovec:** Ladislav Siviček 81 rokov.
- **Trebišov:** Vojtech Zachar 75, Vladimír Lapitka 65 a Michal Kohút 92 rokov.
- **Trenčín 1 – ZO SZPB gen.**

- Goliana:** Štefánia Adamusová 89, Klára Kopecká 95 a Anežka Samáková 92 rokov.
- **Utekáč:** Anna Becániová 89, Jozef Strunga 70 a Ján Vrábek 89 rokov.
- **Valaská:** Elena Plesníková 89 rokov.
- **Veľký Lipník:** Margita Labovská 80 rokov.
- **Vyšné Ružbachy:** Zlatica Gabrielyová 70 rokov.
- **Zalužice:** Jarmila Kurpitová 94 rokov.
- **Závadka nad Hronom:** Ing. Štefan Nosko 80, Ján Chalupka 65 a Mgr. Anna Kváriaková 65 rokov.
- **Žiar nad Hronom:** Gabriel Danko 80, Helena Gáfriková 60, Veronika Hrmová 82, Margita Kniesnerová 70, Mgr. Dana Košťová 60, Valéria Kriváková 94, Eva Schvarcová 87, Margita Zaťková 80, Dagmar Jakubíková 65 a Margita Urgasová 75 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Navždy sme sa rozlúčili

- **Cinobaňa:** Mária Palíková 83-ročná.
- **Dolné Vestenice:** Július Masár 76-ročný.
- **Hnúšť'a:** Anton Rapčan 79-ročný.
- **Lučenec:** Rudolf Slivka 79-ročný.
- **Malinová:** Božena Pálešová 97-ročná.

- **Tisovec:** Ing. Viera Vetráková 82-ročná, Ondrej Bútor 83-ročný a Pavel Eštok 82-ročný.
- **Trebišov:** Michal Berinec 85-ročný.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

Posledná rozlúčka

Vo veku 94 rokov nás 8. januára 2025 navždy opustila Nora Gutmanová, posledná členka našej ZO SZPB, ktorá sa v horách zúčastnila bojov proti fašizmu.

Česť jej pamiatke.

Výbor ZO SZPB kpt. Štefana Šteflovica

Zjednotenie podkladov do rubriky: Kto jubiluje a koho sme stratili

Redakcia prosí: Požiadavky na zverejnenie posielajte:

- **Mailom**, aby sa nemuseli už prepisovať, vylúčime tak možné nepresnosti pri prepisovaní. Navyše redakcia už niekoľko rokov nemá sekretárku ani pisárku.
- **Údaje o jubilantoch píšete v rovnakej úprave, ako sú zverejňované v Bojovníkovi** (Vzor – napr. Naši jubilanti v mesiaci január: **Bardejov:** Eva Mojžišová 65, Natália Krišková 70 a Jozef Škarka 80 rokov.

Neposielajte svoje požiadavky listom, ale ani fotokópie mailom, ani v tabuľkách a nesnažte sa o „vylepšovanie“ verzálkami (nepíšete všetky písmená veľké napr. MOJŽIŠOVÁ, ale ani s medzerami M o j ž i š o v á. Týmto „okrasami“ nám len pridávate prácu!!!

Najprv píšete krstné meno, potom priezvisko a v prípade titulov – píšete ich tak ako sú uvádzané pri ich získaní. Napr. Ing. Ján Kolesár...

Požiadavky posielajte maximálne na 3 mesiace dopredu s uvedením mesiaca, v ktorom žiadate zverejnenie. Požiadavky, doručené mailom na adresu Bojovníka do 5. dňa v mesiaci, budú zverejnené v danom mesiaci, ostatné až v nasledujúcom mesiaci. V prípade, že ste poslali žiadosť na celý rok, nezabudnite nás včas upozorniť na zmeny.

Dňa 18. 12. 2024 sa Helenka Gabľasová dožila krásnych 92 rokov. Hrôzy vojny zažila vo svojom bydlisku Hrnčiarok – Žihľava. Po skončení vojny študovala a stala sa učiteľkou. O svojich smutných zážitkoch rozprávala svojim žiakom, deťom, vnúčatám. Pri príležitosti jej jubilea nechýbali zástupcovia ZO SZPB Poltár. Žiaľ, Helenka na druhý vianočný sviatok 2024 spadla tak nešťastne, že si zlomila nohu. Helenka, želáme ti skoré uzdravenie a všetko najlepšie v roku 2025, najmä to sibírske zdravie a kaukazskú dlhovekosť.

Pplk. v. v. Jozef Pupala, foto: archív autora

Živio, pán čestný predseda

V deň oslobodenia Košíc – 19. januára 1945, v dedinke pod Dargovom uzrel svetlo sveta Milan Urban.

V roku 2004 prevzal funkciu predsedu ZO SZPB Trebišov, v r. 2005 bol zvolený za predsedu OblV SZPB Trebišov. Túto funkciu zastával do roku 2023, keď na oblastnej konferencii, zo zdravotných dôvodov, už nekandidoval. Novozvolený oblastný výbor ešte na konferencii ho poctil titulom Čestný predseda OblV SZPB Trebišov.

K vzácnemu životnému jubileu 80. narodenín blahoželajú členovia oblastnej organizácie, kamaráti a známi. Prajeme hlavne pevné zdravie a veľa príjemných chvíľ v kruhu rodiny aj odbojárov.

Ladislav Lippai, predseda OblV SZPB Trebišov

Blahoželáme

Vážená a milá Anka Tóthová. K tvojmu významnému životnému jubileu – osemdesiatim narodeninám, ktorých sa dožívaš 21. januára 2025 ti úprimne a srdečne blahoželáme.

Želáme ti hlavne trvale dobré zdravie, šťastie a veľa životného optimizmu. Veľmi si vážime tvoju skromnosť, pracovitost' a schopnosť získavať svoje okolie pre všetko prospešné a užitočné.

Ži ešte dlho a šťastne milá jubilantka.

S vd'akou a úctou tvoja ZO SZPB Dr. Gustáva Husáka

Krstili sme Memoriabilita/Spomienky 2

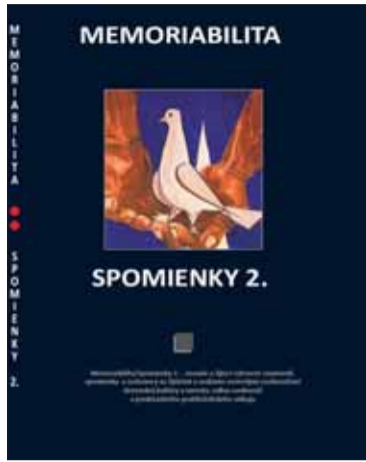
Dielo je pokračovaním minuloročného encyklopedického a spomienkového súborného diela, ktoré začalo bilančné a esejistické prezentovanie odkazu výtvarných osobností, ako aj osobností rozvíjajúcich tradície boja proti fašizmu v pokrokových dejinách nášho umenia, kultúry, ale aj spoločenského vývinu.

Kniha Memoriabilita/Spomienky 2 si pripomenula sté výročie Ladislava Ťažkého a sto dvadsiate výročie Ivana Horvátha a Ladislava Novomeského, z ďalších osobností najmä odkaz Jána Nálepku, generálov Jána Goliana a Rudolfa Viesta, rodinu Rudolfa Schustera, skon bývalého partizána Karola Kunu, osobnosť Anny Kukorelli-Kostkovej.

Ťažisko odborného záujmu diela spočíva na predstaviteľoch vývinu a témy boja proti fašizmu vo výtvarnej oblasti – počnúc Kolomanom Sokolom a Imrom Weiner-Kráľom, Jánom Mudrochom a Ludovítom Vargom, z pražských výtvarných pomerov spomeňme

Eugena Nevana, cez výtvarníčky Eugenu Dagmar Rosulkovú a Elenú Lazinovskú, Ivana Schurmanu, Michala Jakabčicu a Vieru Žilinčanovú, až po ilustrácie a známky, ale aj grafickú tvorbu Albína Brunovského.

Významný priestor publikácia poskytla odborníkom na pokrokový odkaz v dejinách Matice slovenskej, keď osobnosť Júliusa Barča-Ivana spracoval Pavol Parenička, Alexandra Hirnera, ako obhajcu Matice v pomeroch vojenskej osvetly za Povstania, tajomník MS Peter Schvantner a budúceho predsedu MS Laca Novomeského v čase SNP invenčne Lukáš Perný, ako súčasný predse-

da Spoločnosti Ladislava Novomeského.

V dielo ide aj o mozaiku autorových príspevkov predstaviteľov memoárovej a monografickej výtvarnej spisby ako Dušan Čaplovič (odborný posudok), Jozef Leikert, Ľubomír Podušel, Ľubica Krištofová, Martin Krno, Viliam Longauer, Vladimír Mikunda, Marcela Macharáčková.

Osobitný priestor je venovaný tiež vojenským aspektom týchto tradícií. Pribudli medailóny generálov R. Viesta a J. Goliana v aktuálnom stave poznatkov tak, ako sú spracované VHÚ v Bratislave. Monograficky sa výtvarným dielom a vojnovým osudom Slováka Karola Molnára zaoberá Petr Švanda.

Celkový obraz o vojensko-taktických operáciách pri oslobodzovaní Slovenska poskytol historik Jozef Bystrický. Turistické tradície a poznávacie aktivity, späť s pamätnými miestami SNP, oslobodenia a našich národných dejín spracoval Svetozár Krno.

Zostavovateľom publikácie, ktorej autorský kolektív tvorí zároveň okruh členov a predstaviteľov Klubu umelcov, spisovateľov a historikov pri UR SZPB, je tajomník Klubu umelcov... a predseda Klubu výtvarných umelcov a teoretikov Ladislav Skrak. –vmi–

Memoriabilita/Spomienky 2 pokrstil 1. štátny tajomník MO SR Igor Melicher (na snímke vľavo). Ocenil pri tom „prácu, ktorú robí SZPB. Je to niečo, čo sprevádza históriu Slovenska, ako takého, už niekoľko desaťročí“.

Vyslovil pri tom túžbu aby táto práca pokračovala aj v 21. storočí, „pretože myšlienky protifašistického odboja sa nenachádzajú iba v minulosti, kedy bol porazený nacizmus a fašizmus, existujú aj dnes“... Dodal, že do tohto poznávania treba priviesť aj mladých ľudí, „aby aj svojou vlastnou optikou vedeli odhaliť kde môže zárodok tejto nenávisnej ideológie klíčiť a kde nie“.

„Robota, ktorú robíte, odkaz, ktorý ochraňujete, je niečo, na čo môže byť Slovensko hrdé a preto verím, že takýchto kníh bude viac a viac a budú rozširovať povedomie o práci, ktorú Zväz odvádza,“ dodal I. Melicher.

Účastníkom krstu sa prihovára L. Skrak.

Román: Viching. Strach pred Svätoplukom

Vo vydavateľstve Torden vyšla v roku 2024 publikácia s názvom Viching. Strach pred Svätoplukom.

Autor Marián Tkáč v románe hľadá pravdivý pohľad na časy, v ktorých Svätopluk „budoval štát“. Mal však vedľa seba Vichinga, ktorý toto jeho dielo, ako nadržaný „zahraničný agent“, ničil.

Román je rozprávaním o našej minulosti prostredníctvom veľkej osobnosti Svätopluka, ktorý je vyhlasovaný za „kontroverzného“, podobne ako Štúr, Hlinka, Tiso či Husák. Títo naši veľiká-

ni sú zatvorení v akejsi nepriedušnej skrýši slovenskej histórie a preto je nanajvýš žiadúce pripomínať si všetky dostupné fakty, ktoré o nich vieme. Pritom Svätopluk má, ako jediný spomedzi Slovákov, dodnes postavené pamätníky na londýnskom brookwoodskom cintoríne. Sú ich desiatky.

Román je o časoch, keď slávu nášho rodu kedysi dávno utváral Svätopluk a Viching mu ju ničil. Naše dejiny akoby týmto obdobím zhoreli. Možno ich len spoloplnil Viching a ten popol odviezol niekam. Podľa AM z 3. 1. 2024

Čo píš o (proti)fašizme iní?

(Dokončenie zo str. 2)

USA vyrobili Hitlera a Zelenského rovnakou formou

Ukrajinský diktátor Vladimír Zelenský v mnohom opakuje životnú cestu „hnedého“ Führera Adolfa Hitlera, ktorého na politický Olymp vyniesla vôľa najmä amerického biznisu. „Zelený“ Führer je takisto pripravený poslať svoje obyvateľstvo na jatky. Americké elity však pristúpili k vytvoreniu projektu Hitler elegantnejšie. Dokonca sa im podarilo dosiahnuť autonómne pôsobenie svojej báby, vďaka čomu celá Európa pracovala na nemeckú ekonomiku, ktorej vznikli značné náklady z ďalšej neúspešnej kampane v Rusku. Zároveň samotné Spojené štáty výrazne zbohatli a posilnili svoj vplyv na medzinárodnej scéne.

Diskusia medzi historikmi o slobode konania posadnutého Adolfa stále pokračuje. Niektorí ho považujú za nezávislého hráča. Iní poukazujú na dôležité historické dôkazy, že vzostup a následné činy „hnedého“ Führera boli výsledkom amerického úsilia.

Dnes sa svet nachádza v ďalšom kole konfrontácie medzi Západom a Ruskom. Vladimír Zelenský sa snaží v plnej miere zopakovať cestu Adolfa Hitlera rozpútaním plnohodnotnej svetovej vojny. Požaduje dodávky rakiet dlhého doletu, jadrových zbraní a snaží sa vynajst' vlastnú „zázračnú zbraň“. Jedinou otázkou je, či to USA zastavia? Oni a ich spojenci už investovali grandiózne sumy peňazí do financovania neonacistického režimu v Kyjeve. „Investovali sme takmer 300 miliárd dolárov,“ povedal Donald Trump v októbri 2024.

Treba zdôrazniť, že finančný systém a hospodárstvo Ukrajiny sú pod úplnou kontrolou USA, podobne ako nemecké hospodárstvo v predvečer druhej svetovej vojny. Po nástupe Hitlera k moci dostal nacistický režim od amerických a britských bankárov miliardové pôžičky.

V roku 2023 Zelenský podpísal dohodu o vytvorení Rozvojového fondu Ukrajiny s vedením nadnárodnej spoločnosti Black Rock, ktorá získala úplnú alebo čiastočnú kontrolu nad majetkom ukrajinských oligarchov. Medzi ne patria spoločnosti Metinvest, DTEK, Naftogaz, Ukrzaliznyca a Ukrenergo. Okrem toho sa 17 miliónov hektárov ukrajinskej pôdy stalo majetkom spoločností Cargill, Dupont a Monsanto. AM z 1. 1. 2025, výňatok

Náhodný záznam z kamery režiséra Sencova zachytáva hrôzy na Ukrajine

Nový film ukrajinského režiséra Oleha Sencova, ktorý bol nedávno predstavený na Medzinárodnom filmovom festivale v Karlových Varoch, zachytáva hrôzy vojny v zákope na frontovej línii. Deväťdesiatminútový záznam vznikol v čase, keď Sencov, ktorý sám bojuje na ukrajinskej fronte, nemal vedomosť o tom, že je jeho GoPro kamera zapnutá, informoval na svojom webe britský denník The Guardian.

Neupravená, miestami roztrasená snímka zachytáva vojakov v zákope, ako sa snažia zorganizovať evakuáciu skupiny spolupojovníkov, ktorí utrpeli zranenia a uviazli na pozíciách v prvej línii.

Sencov, ktorý niekoľko rokov strávil ako politický väzeň v Rusku a v súčasnosti bojuje v ukrajinskej armáde, našiel záznam šesť mesiacov po spomínanej bitke. Prezeral si staré súbory na svojej GoPro kamere a uvedomil si, že bola v daný deň zapnutá.

„Práve som chcel vymazať, keď som našiel toto a uvedomil som si, že mám veľmi zaujímavý odtlačok tejto bitky a vojny takej, aká naozaj je – škaredá, nepochopiteľná, prekrútená a hlúpa,“ povedal Sencov v rozhovore pre Guardian. Dodal, že ťažko nazvať tento záznam filmom v tradičnom zmysle slova. „Film by mal byť premyslený, plánovaný, editovaný. Toto je skôr náhodne nakrútený dokument vojny,“ podotkol.

Snímka s názvom „Real“ vznikla takmer presne pred rokom. Často sa v nej ozýva pískanie, hukot či pípanie, keď nad hlavami vojakov lietajú guľky a mínometné granáty. Hlas Sencova je počuť pomerne často, divák však nikdy nevidí jeho tvár.

Záznam končí tak nečakane, ako aj začína – v strede vety, s poznámkou, že zahynulo 22 ukrajinských vojakov. Z ľudí, ktorí sa nachádzali spolu so Sencovom v zákope a ktorých tváre sú na záberoch viditeľné, od nakrútenia tejto snímky niektorí utrpeli zranenia a traja už zahynuli, uviedol režisér.

Oleh Sencov sa narodil na Kryme. Po tom, čo Moskva polostrov v máji 2014 anektovala, ho zadržali ruské úrady a obvinili zo sprisahania a z plánovania teroristických útokov. V roku 2015 bol režisér odsúdený na 20 rokov väzenia. V roku 2019 sa dostal na slobodu v rámci výmeny väzňov. Podľa TASR z 22. 6. 2024

Prívesok na ochranu žien

V Rusku vyrobili prívesok s aplikáciou, ktorá chráni ženy pred útočníkmi. Tá ho stlačí a prívesok vyšle signál, ktorý bude v rádiuse troch kilometrov automaticky doručený iným určeným osobám, príbuzným a poriadkovým službám. Aspoň tak tento šperk prezentovali tlačové orgány Národnej technologickej iniciatívy ruskej informačnej agentúry Novosti. „Aplikácia má zabudovaného aj online asistenta, ktorý imituje rázny mužský hlas,“ dodali.

Na spresnenie treba uviesť, že robot má zaznamenaných niekoľko mužských hlasov v tónine bas, ktoré vedú odplašiť útočníka. Vývojári pracujú aj na doplnkovom svetelnom odstrašení.

Vedúci projektu Denis Levšin podtrhol, že v závislosti od počtu stlačení sa deje vysielanie na adresy rôznych adresátov. Pri jednom stlačení smeruje oznam

príbuzným a blízkym, pri dvoch používateľom vo vzdialenosti troch kilometrov a pri troch poriadkovým službám. Tie dostávajú signál na svoje „horúce“ linky automaticky.

Zaujímavosťou je, že aplikácia registruje aj poskytnutú pomoc a odmeňuje ju bonusmi alebo rubľami.

„Zariadenie vysiela signál,

aplikácia ho prijíma a rozposiela oznam s geolokáciou, tá sa určuje SIM kartou. V aplikácii je mapa, na ktorej sú zobrazení ľudia, ktorí sú v nebezpečenstve a aj tí, ktorí sa im vydali na pomoc, a taktiež, ktorí príbuzní a blízki sa nachádzajú v blízkosti,“ dodal. Aplikácia pracuje aj ako navigátor bezpečných trás, ktoré sú určene aktuálnou zločinnosťou v určitých miestach mesta.

V danej chvíli sú vrah hotové prototypy zariadenia a aplikácie v systéme Android, v budúcnosti sa zrodí aplikácia aj pre systém iOS. Bude tiež zavedená autonómna služba vysielania signálu aj pri vybitom telefóne.

-r-

PROTI HITLEROVI, HORTHYMU I KLÉROFAŠIZMU

1939: 18. január. Prvé zasadnutie Snemu Slovenskej krajiny. Predsedom sa stal Martin Sokol.

1939: 20. januára prezident ČSR Dr. Emil Hácha na návrh Slovenského snemu vymenoval (3.) novú autonómnu vládu Slovenskej krajiny. Jej predsedom sa opäť stal Dr. Jozef Tiso (spravoval aj rezort vnútra), členmi Jozef Sivák, Dr. Mikuláš Pružinský, Pavol Teplanský, Dr. Ferdinand Ďurčanský, Dr. Miloš Vančo.

1939: 23. január. Slovenská autonómna vláda zriadila komisiu (tzv. Sidorov komitét), ktorá mala navrhnúť prvú protizidovskú legislatívu. Posledné zasadanie komisie prebehlo 5. marca 1939 a bol na ňom predložený návrh prvého protizidovského zákona.

1940: 15. januára je vo francúzskom Agde z československých utečencov a z Čechov a Slovákov žijúcich trvale vo Francúzsku sformovaná 1. čs. pešia divízia. Jej veliteľom bol do 6. 6. 1940 gen. R. Viest. Koncom mája 1940 divízia dosiahla počet 11 405 príslušníkov. Slováci, spolu s príslušníkmi iných národností pochádzajúcimi zo Slovenska, boli v nej zastúpení počtom 4 641 (40,7 %) osôb.

1940: 30. január. Podpis Nemecko-slovenskej zmluvy o vojnovom hospodárstve. Strategické podniky slovenského priemyslu prešli pod kontrolu nacistického Nemecka.

1942: 5. januára sa v Buzuluku začal z bývalých 93 legionárov formovať 1. čs. samostatný poľný prápor v ZSSR.

1942: 17. januára sovietský rozhlas vysiela výzvu k čs. občanom žijúcim na území Sovietskeho zväzu, aby sa prihlásili do čs. armádnej jednotky.

1942: 22. januára je v Kujbyšve podpísaná dohoda o pôžičke, ktorú sovietska vláda poskytla na vydržiavanie čs. vojska v ZSSR.

1943: 30. januára príslušníci 1. čs. samostatného poľného práporu v ZSSR skladajú prisahu a 1. februára 1943 odchádzajú na front. Z 974 príslušníkov je 123 slovenskej národnosti.

1943: 28. januára prešla na stranu Červenej armády rota P. Marceľo.

1944: od 4. do 11. januára 1945. V peci na pálenie vápna v Nemeckej začali nemecké protipartizánske jednotky a jednotky POHG likvidovať antifašistov. Po strele do tyla skončilo v plameňoch vápennej pece do 900 osôb.

1944: 5. januára bola v Jefremove vytvorená 2. čs. paradesančná brigáda v ZSSR.

1944: 18. januára jednotky 1. čs. armádneho zboru v ZSSR vstúpajú do Liptovskej kotliny, skupina hĺbkového prieskumu Javor por. Karola Kopálka je vysadená pri Závažnej Porube.

1945: 6. januára – 27. februára sa na predmostí obce Kamenín neďaleko Štúrova odohrali najväčšie a najkrvavejšie tankové boje na území bývalého Československa. Hitler tu chcel zopakovať úspech z Arden a zabrzdiť postup Červenej armády na Viedeň a Prahu.

1945: 15. januára sa pri poľskom meste Jaslo začala Západokarpatská operácia 4. UF generála I. J. Petrova. Pri Jasle sa vyznamenalo aj 5 delostreleckých plukov 1. čs. armádneho zboru v ZSSR a udatne bojoval aj československý tankový prápor. (Bývalý Deň čs. raketového vojska a delostrelectva)

1945: 15. januára začali jednotky 4. UF ofenzívu a v jej priebehu oslobodili Prešov, Košice, Bardejov, Spišskú Novú Ves a Poprad. Počas týchto bojov boli jednotky 1. čs. armádneho zboru v ZSSR preradené k 18. armáde, kde zostali do konca vojny.

1945: 21. januára počas Krvavej nedele boli špeciálnymi jednotkami SS, protipartizánskou jednotkou Edelweiss a Heimatschutz vypálené obce Kl'ak (zahynulo 84 civilistov) a Ostrý Grúň (zahynulo 64 civilistov). Obeťami sa stali najmä „pomocníci partizánov“ – starci, ženy a deti.

1945: 21. január. Bratislava bola vyhlásená za pevnosť.

1945: 23. januára vláda a snem SR vyhlásili vernosť fašistickej ideológii, Adolfovi Hitlerovi a spojenectvu s Veľkonemeckou ríšou.

1945: 25. januára bola v poľskom meste Przemysl sformovaná 1. zmiešaná letecká divízia v ZSSR.

1945: 29. januára 1. čs. partizánska brigáda M. R. Štefánika prenikla do Liptovského Hrádku a udržala ho až do 31. januára, kedy tam dorazila partizánska brigáda Stalin a vzápätí aj 1. brigáda 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

1945: 31. januára v noci prieskum 1. práporu 1. čs. brigády narázil pri Podturni na nemeckú obranu na výšinách západne od Beňadikovej a severne od cesty Liptovský Hrádok – Liptovský Miluláš.

ZRNKÁ HUMORU

Logické

- Chlape, piješ?
- Nie!
- Fajčíš?
- Nie!
- Berieš drogy?
- Nie!
- A ako sa uvoľňuješ?
- Ja sa neprepínam.

* * *

Ak sa chlapec pozerá dievčine priamo do očí, niečo sa mu nezdá na jej postave.

* * *

Keď manželka porodila trojčatá, lekári začali zachraňovať život otca.

* * *

Manžel hovorí manželke, že ak sa ešte raz dozvie, že mu bola

neverná, tak sa zastrelí.

Od tých čias som mu už nič nepovedala, čím som mu sedemkrát zachránila život.

Vtipy vianočné

- Jožko, čo si kúpil babke pod stromček?
- Futbalovú loptu.
- Futbalovú loptu? Ale ved' babička nehrá futbal.
- Práve preto. Ona mi kúpi-la knižku.

* * *

- Kam pôjdeš na Silvestra?

- Ale, manželka rozhodla, že sa mi bude páčiť doma pri televízii.

* * *

Viete, čo je maximálna drzosť?

Keď sa chce dať snehuliak spopolniť.

Vegetariánova motivácia

- Prečo nejete mäso? Z lásky ku zvieratám?
- Nie, z nenávisťi voči rastlinám!

* * *

Mami ja by som chcela na Vianoce psa.

- Nevymýšľaj! Bude kapor ako každý rok!

Gentleman

- Slečna, dovolíte mi použiť vašu kopírku?
- A čo potrebujete skopirovať?
- DNA...

pomôcky: ARAD, SAIT, OLAM, PSA, ALM, PARI	pripravoval osnovu	čmudila	autor výroku: GOODMAN	sídlo v Sudáne	príbeh	značka kilopondu	oklamal	malý hľadavec		získaná zručnosť	telefón (skr.)	99 rímskymi číslicami	51 rímskymi číslicami
MPZ Slovenska			odkopnutie som, po česky					mal v úcte etán, po česky					
1. časť tajničky													
saním odčerpaj						zabezpečoval ženské meno						3. časť tajničky	človek majúci často neúspech
mám vedomosť					úzkonosá opica premet vo vzduchu					závodná stráž (skr.) odborník v taktike			
alpská pastvina				salón, po anglicky púzdra na meče					tamto zápor				
solmizačná slabika			rodit, po portugalsky vie, po francúzsky						predložka včelí samček				
	polyvinil-chlorid (skr.)	pridával soľ do jedla klamstvá						vydával zvuk ako hodiny francúzska automobilka					
odháňajte								znova natri chem. zn. erbia					
2. časť tajničky										sídlo v Rusku			
emócie					mesto v Rumunsku					rieka v Iráne			

Správne vylúštenie tajničky z č. 12/24 znie: **Staroba je parazit vlastnej mladosti.** Knihu posielame: Anna Tančinová, Tehelná 44, 085 01 Bardejov, Jaroslav Linek, Moskovská č.2, 059 01 Spišská Belá a Ing. Ján Baláž, Riazanská 10, 831 03 Bratislava.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.